

RACINE

ATHALIA

TRAGEDIA IN CINCI ACTE

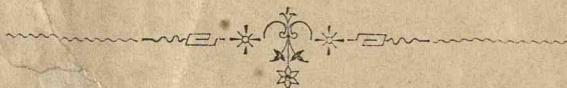
(1691).

TRADUCTIUNE

DE

G. SION

MEMBRU SOCIETATHI ACADEMICE ROMANE.

BUCURESCI

TYPOGRAPHIA LABORATORILORU ROMANI

19. STRADA ACADEMIEI. 19.

1875

VERULUI MEU

CONSTANTINU E. SCHINA

MEMBRU

LA INALTA CURTE DE CASSATIUNE

amicu beleloru litere si alu studiului

suvenire

de afectiunea, stima

și

iubirea dintre noi.

LA LECTORI

Semnele de aprobare ce mai mulți bărbați competenți mi-au dat pentru traducerea Phedrei, m'au îndemnatu a traduce și pe Athalia. O dau la lumină cu convicțiunea că aducu omagiuri destulu de demne classicului francesu. În adevăru, amu pussu și în acésta lucrare tótă atențiunea possible spre a face, nu numai, o traducțiune fidela dar și espressiunea adevăratei dicțiuni romanesci pentru arta poetica, pre câtu o lunga experiența mi-a pututu veni în ajutoriu. Nu mi-amu cruțatu nici timpul, atātu de precu să omului ce trece de jumătatea vieței sele : amu consacratu și chiar orele mele de repausu, spre a aduce tributulu meu literaturei naționale pe deplinu.

Daru fiindu că celu ce scrie și tiparesce se pune în fața cu acei ce cetescu, aice credu că e locul a convorbi pucinu cu lectorii mei.

Nici o data ca în zilele nostre nu s'a vădutu atātu stagnațiune în mișcarea literara. Fórte raru se vede eșindu la lumina câte o carte buna : autorii cari aru avea gustulu să mai scrie și să publice câte ceva nu mai au curagiulu întreprinderii; caei nimeni nu mai cumpera cărți.

Să fie ore lipsa de cetitori? Acésta s'ar fi pututu dice cu 40 — 50 ani în urma, cându nu áveamu scóle, cându ignoranța se menținea ca systema în statu. Daru astă-đi cându scolele nu ne lipsescu, cându avem atâte generațiuni ce presinta tóta aparenta unei societăți civilisate, — cându numerămu cu sutele capacități laureate, — cându

ne bucurăm de libertatea presei și de unu regimu constituționalu ce permite desvoltarea inteligenței naționale, cându numai clasa funcționarilor și a diverselor grade militare pôte numera preste o sută mii de ómeni cu sciința de carte, astăzi, dîcu, nu se pôte invoca lipsa de omeni culți, lipsa de lectori.

Să fia lipsa de cărți bune? Ar trebui atunci să contestăm elementele noastre de vitalitate ca națiune: unu poporu care nu are poeți, istorici, publicisti, o biblioteca nationala care să-i represente lumina și poleirea minții, nu pôte trece între popórele civilisate, nu pôte purta titlulu gloriosu de națiune. Nu; cărți bune putem avea; scriitorii și autorii nu ne lipsescu. Dar spiritele sunt atâta de tare fremantate de ideile materialismului, în cât ori ce simțimêntu de adevratu patriotismu a ajunsu strainu pentru ele. Cultura literaturii nationale, progrãdu ei, nu mai însemneda nimica pentru societatea de astăzi.

Aru fi de doritu însă ca publiculu românú care se mândrește cu numele seu, să reflecteze că starea de langedire a literaturii noastre ne face de rușine în fața străinilor.

S'ar cuveni ca simțimêntulu de amoriu propriu să ne mise pucinu la assemine reflecțiuni: pentru jurnalistica nostra acésta s'ar cuveni să fia o thesa de seriósa preocupatiune: nu numai luptele de partide și triumfulu lorú decidu de civilisațiunea unui poporu; nu numai discursurile tribunei facu lustrulu unei națiuni. Eată alături cu noi națiunea ungrésca, care este cu jumătate mai pucinu numerósa de cât a noastră, și acolo se vede o mișcare literară prodigiósa comparativa cu a noastră. Acolo ungrulu celu mai pucinu bogatu nu s'ar crede ungru, daca n'ar avea o biblioteca ungrésca. La noi, din contra,

ómenii cei mai bogați, societatea cea mai poleita, junimea cea mai daurita, chiar ómeni cu titluri și diplome ce le-au facutu cariere și averi, afara de pucine esceptiuni, pare că au de înjosire a avea vre o carte romanesca în stelagiurile lor! Este tristu, dar adeverau!

Nu pledeu pentru cărțile mele, cari nu au póte o valóre însemnata. Dar pledeu în principiu pentru sórtea literaturii naționale, a careia langedire o consideru ca o adeverau symptóma de decadența pentru națiune. Facu apelu mai antaiu la cluburile din orase, cari s'au facutu centrurile de întrunire ale inteligenței nostre, ca să desbata assemine cestiune și să caute a-i afla remediulu. — Facu apelu la professorii ce au missiunea a instrui generațiunile june, și le dícu : dați junimei noțiuni despre literatura romana; învețați-o a cunosce, a stima și a ceti pe autorii ce facu gloria națiunii; însuflați-le gustulu lecturii și datoría de a-și face fia-care o biblioteca cátu de modesta, economisându asupra cheltueleuru de luxu și de petreceri; convingeți-o că, fora împlinirea unor assemine datorii, omulu nu se póte perfeciona spre a se face demnu românú și cetățenu. — Facu, în cele din urma, apelu și la guvernánții nostri, și le dícu : reflectați și la necesitatea culturii naționale; progressulu literaturii caracterísă epoca vóstra; cu puterea ce ve este data de la Domnedieu și de la ómeni, faceți ca prin mici alocațiuni din fondurile județene și comunale să se înființe de câte o biblioteca la fia-care scóla satésca, la fia-care scóla primara, la fia-care colegiu sau lyceu, la fia-care autoritate, pentru ca ast-feliu să se puna la dispozițiunea studiulu cărtilu utile, instructive și frumóse, cari potu să poleiasca mintea și să fortifice inteligența junimei.

Traducatoriulu.

PREFAȚA AUTORULUI

Toți știu ca regatul lui Juda se compunea din cele două seminții (triburi) ale lui Juda și Beniaminu, iar celelalte douăzeci de triburi care se revoltară contra lui Roboam compuneau regatul lui Israel. Regii lui Juda fiind din casa lui David, și având în partea lor cetatea și templul Ierusalimului, toți preoții și Leviții se retraseră lângă ei și le rămaseră tot-de-una credincioși : cîci, de cînd se edificase templul lui Solomon nu era permisă să se facă sacrificii în alta parte; și toate celelalte altare ce se înălțau lui Dumnezeu pe munți, numite pentru acest cuvînt în Scriptura locurile înalte, nu-i erau placute. Astfel cultul legitim nu subsista de cît în Juda. Cele douăzeci de triburi, erau sau idololatre sau schismatice.

Între aceste, preoții și leviții formau ei înșii unu tribu destul de numeros. Ei fura împărțiți în mai multe clase spre să servească pe rînd în templu, de la o sîmbătă pînă la alta. Preoții erau din familia lui Aaron și numai ei puteau exercita sacrificiura. Leviții le erau subordinați, și se îngrijeau, între altele, despre cîntare, despre prepara-

țiunea victimelor, și de custodirea templului. Acei ce erau de septemâna locuiau, ca și marele pontifice, în porticele sau galeriile ce erau împrejurulu templului și faceau chiar parte din templu. Totu edificiulu în genere se numia locul sântu : dar se numia mai cu sêma ast-feliu partea aceea din launtrulu templului unde era candela-brulu de auru, altariulu profumeloru, și mesele pe cari se propuneau pânele; și acêsta parte era âncea distinsa de sânta sânteloru unde era arca, și unde marele pontifice avea dreptulu a intra odata pe anu. Era o tradițiune destulu de constanta că muntele pe care era claditu templulu era chiar muntele pe care Abraham offerise în sacrificiu pe fiulu seu Isaac.

Amu cređutu că trebuia să esplicu aicea aceste particularități, pentru ca cei cari neavêndu în memoria istoria vechiulu testamentu să nu se oprêsca cetindu acêsta tragedia. Ea are de subiectu pe Joas recunoscutu și pussu pe tron : și ar fi trebuitu dupe regula să-i dau titlulu de Joas : dar cea mai mare parte de lume cunoscêndu mai multu istoria Athaliei, n'amu cređutu cu cale a o presenta sub alt titlu, fiind că pe lângă acêsta Athalia jóca aicea unu rolu atâtu de însemnatu, și apoi că cu mórtea ei se termina piessa.

Eata o parte din principalele evenimente cari au precessu acêsta mare acțiune.

Joram, regele lui Juda, fiulu lui Josaphat, și alu șeptelea rege din vița lui David, se însoçi cu Athalia, fica lui Achab și a Josabelei, cari domniau în Israel, faimoși unulu și altulu, dar mai ales Jesabela, prin sângerósele lor persecuțiuni contra profetiilor. Athalia, nu mai pucinu necredinciósa de câtu muma-sa, atrasse în curându pe sógulu ei la idolatria, și construi chiar în Jerusalemu unu

templu lui Baal, carele era Dumneșuleu Tyrului și alu Sidonului, unde se nascusse Jesabela. Joram, dupe ce a vechutu perindu prin mânele Arabiloru și Philisteniloru toți principii fiii săi, afara de Ochozias, muri elu însuși de o lunga maladia care 'i consuma maruntaiele. Mórtea sa funesta nu împedicâ pe Ochozia, să imiteze impietatea sa și a mumei sale Athalia. Dar acestu principe, dupe domnire de unu anu, mergându să visiteze pre regele lui Israel, frate alu Athaliei, fu coprinsu în ruina casei lui Achab, și ucissu din ordinulu lui Jehu, pre care Dumneșeu ilu sacrasse prin profeții sei, spre a domni preste Israel, și spre a fi ministrulu răsbunăriloru sale. Jehu esterminâ tóta posteritatea lui Achab, și aruncă peste ferestre pe Jesabela, care dupe predicerea lui Elia, fu mâncata de câni în viăa lui Nabotz pre care ea mai 'nainte 'lu omorise spre a-i lua moștenirea. Athalia, aflându în Jerusalem tôte macelariiele aceste, întreprinse și ea a stinge cu totulu vița regale a lui David, omorînd pe toți filii lui Ochozias, nepoții sei. Dar din fericire Josabeta, sora lui Ochozias și fiica lui Joram, înse din alta muma decât Athalia, sosind tocmai când sugrumau pre nepoții sei, află mijloculu a scapa dintre morți pe miculu Joas încă sugariu, și 'lu încredințâ cu nutricea sa marelui pontifice soșulu ei, carele -i ascunse pe amândoi în templu, unde copilulu crescu în secretu peno în ziua când se proclamâ rege alu lui Juda. Istoria regiloru țice că acesta fu în alu șeptelea anu dupe aceea. Dar textulu grecescu alu Paralipomenelor, dupe care s'a luat Severiu Sulpițiu, țice că a fost într'alu optulea. Acésta m'a autorisatu a da acestui principe noș peno la țeece ani, pentru ca să -lu punu în stare a respunde întrebăriloru ce i se faceau.

Creșu că nu am facut nimica ce ar fi mai presussu de

minte a unui copil care în această etate are spirit și memoria. Dar, chiar de voiu și fi essageratu, cata a considera că aicea este unu copil de totu estraordinariu, crescutu în templu de cōtra unu pontifice carele, privindulu ca unica speranța a națiunei, îl instruisse de timpuriu în tōte datoriele religiunei și regalității. Nu era totu una cu copiii Jidoviloru ca cu cei mai mulți din ai noștri : pe ei îi învățu santele scripturi, nu numai când ajungeau la usulu rațiunei, ci, servindu-mă cu espressiunoa sântului Pavelu, chiar de la țita. Fia-ce Jidovu era obligatu a scrie odata în viața sa cu propria sa mâna volumulu legii întregi. Regii chiaru erau obligați a-lu scrie de doue ori; și le se prescrie să -lu aiba neîncetatu înaintea ochiloru.

Etatea lui Zacharia, fiulu pontificelui, nefindu marcata, i se pōte presupune doi sau trei ani mai multu de câtu lui Joas.

Amu urmatu esplicatiunea mai multoru commentatori cari probedă chiar cu textul Scripturei, că toți soldații căroru Joadă, sau Joad, precum se numesce în Josifu, le dete armele consacrate lui Dumneșeu de David, erau și preoți și leviți, precumu și cei cincincentenari cari îi comandu. În adevēru, dieu acesti interpreti, tōte urmau să fia sante într'o acțiune așa de santa, și nici unu profanu nu se cuvenia să fia admissu. Era vorba nu numai a conserva sceptrulu în casa lui David, ci încă a conserva acestui rege acelu șiru de descendenți din cari trebuia să se nasca Messia. «Cōci acestu Messia, de atâte ori promissu ca fiu alu lui Abraam, urma anca să fia «fiulu lui David și al tuturoru regiloru Judei.» De acolo vine că ilustrulu și invețatulu prelatu D. de Meaux de la care amu împrumutatu aceste cuvinte numesce pe Joas preciosulu restu alu casei lui David. Josifu vorbesce de

dînsulu totu în acești termeni, și Scriptura ȝice anume că Dumneȝeu n'a estermînatu tota familia lui Joram, voindu a conserva lui David lampa ce-i promissesse. Deci acêsta lampa, ce altu era de cît lumina care trebuia să fia odata descoperita națiuniloru ?

Istoria nu specifica ȝioa în care Joas fu proclamatu. Ore-cari interpreți pretindu că era într'o ȝi de serbatoru. Amu alessu ȝioa Pentecostei (Ispasulu), care era una din cele trei serbatori ale Jidoviloru. Atunci se celebra memoria publicării leȝei pe muntele Sinai, și se oferia lui Dumneȝeu primele pâni din noulu secerișu; ceea ce facea că o mai numiau și serbarea premicielor. Mi-amu închipuitu că aceste împrejurări îmi aduceau ore-care varietate pentru cîntările chorului.

Acestu choru este compussu de june fete din tribulu lui Levi, și punu în fruntea loru o fata pre care o dau de sora lui Zacharia. Ea introduce chorulu la mumă-sa. Ea cînta cu dînsulu, vorbesce pentru dînsulu, și face în fine funcțiunile acelu personagiu din chorurile antice care se numia *Corifeulu*. Amu mai cercatu a imita de la cei antici continuitatea aceea de acțiune care face că teatrulu loru nu remîne nici o data deșertu, îndeplinindu-se intervalele actelor prin hymnurile și moralități de choru, care se referă la ceea ce se petrece.

Mi se va imputa pôteca cutedare punerea în scena a unui profetu inspiratu de Dumneȝeu, carele preȝice viitoriulu. Dar amu avutu precauțiunea de a pune în gura sa nîmaȝ espressiuni trasse din însuși profeti. De și Scriptura nu ȝice în termini espressi că Joadă ar fi avutu spiritulu de profeti, precumu ȝice despre fiulu seu, totuși ea -lu reprezenta ca omu plinu de spiritulu lui Dumneȝeu, și apoi nu se arata ore, dupe Evangeliu, că elu a pututu pro-

fetisa în calitate de suveranu pontifice? Presupunu dară că elu vede în spiritu funesta schimbare a lui Joas, carele, dupe treiđeci ani de o domnire forte pietósa, se abandonâ releloru consilie ale magulitoriloru, și se spurecâ cu omorulu lui Zacharia, fiulu și successorulu acestui pontifice. Acestu omoru, comissu în templu, fu una din cauzele principali ale mâniei lui Dumnezeu contra Jidoviloru, și a tuturoru nefericiriloru ce le venira în urma. Se pretinde că din đioa aceea respunsurile lui Dumnezeu încetara cu totul în sanctuariu. Acésta m'a facutu să punu pe Joad a pređice distrugerea templului și surparea Ierusalimului. Dar așa precumu profetii de ordinariu la consolațiuni adaoga și amenințări, și e vorba de a pune pe tronu pe unu strămoșu alu lui Messia, amu luat u ocașiune a face să se întrevéđa venirea acestui consolatoriu, dupe care toți dreptii antici suspinau. Acésta scena, care este unu-felu de episod, aduce naturalemente musica, prin datina ce aveau mai mulți profeti de a intra în sântele loru transporturi în sunetulu instrumentelor; marturia acea trupa de profeti ce au venitu înaintea lui Saul cu harpe și cu lyre ce le purtau înaintea loru : și marturu Elisseiu însuși, carele, fiindu consultatu asupra viitoriului de cõtra regele lui Juda și de cõtra regele lui Israelu, đisse, cumu đice acumu Joad, *Adducite mihi psalten*. Adaogeti că acésta profetia servesce multu a cresce turburarea în piessa, prin consternațiunea și diferitele mișcări în care ea arunca chorulu și pe principalii actori,

PERSONELE

JOAS, regele lui Juda, fiulu lui Ochozias.

ATHALIA, văduva lui Joram, stremóşa lui Joas.

JOAD, seu JOIAD, pontifice.

JOSABETA, matuşa lui Joas, soţia lui Joad.

ZACHARIA, fiulu lui Joad si al Josabetei.

SALOMITA, sora a lui Zaharia.

ABNER, unulu din principalii oficiari ai regiloru lui Juda.

AZARIAS, ISMAEL si alţi trei capi ai preoţilor si ai leviţilor.

MATHAN, sacerdote apostat, sacrificatoriu lui Baal.

NABAL, confidentulu lui Mathan.

AGAR, femee din suita Athaliei.

Trupa de preoţi si de leviţi.

Suita Athaliei.

Nutricea lui Joas.

Choru de fete din tribulu lui Levi.

Scena se petrece in templu Jerusalemului într'unu vestibulu din compartimentulu marelui pontifice.

ACTULU ANTAIU

SCENA ANTAIA

JOAD, ABNER

ABNER

Aşa, eu viu in templu, pe celu Eternu s'adoru;
După antice datini păstrate de poporu,
Viu să serbezu cu tine frumoasa ȃi în care
De pe Sinai se dete, a nóstra lege mare.
Dar cum s'au schimbatu timpii! Când trîmbița suna
Și a acestei ȃile întórcere-anunța,
Poporulu sântu de-odata se gramadia să via
L'a templului intrare cu mare veselia;
Și toți, aducêndu fructe din țarinele loru,
Pe lâng' altariulu sacru îngenunchindu cu doru,
Le consacrau ca pîrgă lui Dumneȃeu celu tare :
In rugi și sacrificii se întrecea ori care.

Dar o cutedătore muiere a schimbatu
 Acele mândre țile în doliu necurmatu.
 Pucini la numer astați ne mai aducu aminte
 Prin zelu și adorare de timpii de nainte :
 Mai toți pentru credința au unu desprețu fatalu;
 Sau, gat'a se prosterne l'altariulu lui Baalu,
 La ale lui mistere se ducu să se inchine
 Și alu lui Dumnețeu nume să blesteme 'ntru sine.
 Eu tremuru, și mi-e frica să nu vėdu că tu chiaru
 Cu-al Athaliei ordinu esci smulsu de la altaru,
 Că ne se interțice ori ce feliu de serbare,
 Și c'ast-feliu se incheiă funesta-i resbunare.

J O A D

Ce presimțiri cumplite în sufletu ți-au venitu ?

A B N E R

Dar sântu și dreptu poți óre se fii nepedepsitu ?
 De multu ea pórtu ura pe-a lui Joad tiara
 Pe care stralucesce o fermitate rara :
 Cu cátu 'ți iubesci tu legea, cu-atátu esci rėu vėdutu
 Cu ochi mai rei de dânsa, și esci mai de temutu.
 Ea este mai cu séma teribilu de gelósa
 De a consórtu tale viața virtuósa :
 Căci daca Joad este urmașu al lui Aronu,
 Josabeta are și ea drepturi la tronu.

Mathan, care 'n cruđime întrece pe-Athalia,
Mereu nelegiuitulu îi tulbura mânia;
De la altariulu nostru infamulu desertoriu
El e de-ori ce virtute zelosu persecutoriu.
Pucinu e pentru dñsulu ca 'n al lui Baal templu
Cu mitra 'n capu arata orgoliosu esemplu;
Dar templu nostru-i șede pe inima prea greu
Și-ar vrea să nimicésca pe însuși Dumneđeu.
Cu feliiurite moduri elu cérce' a ta perđare :
Te plânge, te mângâe, și cu nerușinare
Ți-arata o blândete și-un aeru ângerescu;
Și ast-feliu, colorânduși veninulu sufletescu,
Aci cōtră regina ca dușmanu te descrie,
Aci, sciindu ce sete ea are spre-avuție,
Ii spune că în locuri ascunse tu pastređi
Tesaurii lui David, de auru mari grameđi.
In fine Athalia de doua đile pare
De tot posomorâta, coprinsa de 'nristare.
O observamu eri âncă trecēdu prin acestu locu,
Cum se uita la templu cu ochii plini de focu;
Ca cum în murii nostri vedea ascuns'o mâna
Armata să resbune regina cea pagâna.
Cu cât mai mult eu cugetu, cu atâta mai curēdu
Asteptu se vėđu asupra-ți urgia ei cađēdu,
Și fiica Jesabelei că vine cu turbare
S'atace chiar în templu pe Dumneđeu celu tare.

J O A D

Acel ce vijelia pe mări scie-a 'nfrăna
Comploturile rele va sci a 'mpedica.
Supussu voinței sale, o Abner, nu amu téma
De câtu de celu din ceriuri, și numai lui dau séma.
Dar multămescu de zelul ce ai de a pândi
Pericolele care asupra-mi potu veni.
Eü vëdu că nedreptatea în tine locu nu are;
Israelitulu sufletu în tine este tare.
Lăudatu să fia ceriul! Dar esci tu multămitu
Cu o virtute góla, c'un doru inăbușitu?
Credința care dórme e óre seriósa?
De opt ani o muiere straina, ticalósa,
Răpind sceptrulu lui David, se scalda nencetatu
In sângele acelor ce a desposedátu,
Și după ce chiar pruncii fiului seu ucide,
In Dumneđeu lovesce cu mânele-i perfide :
Și tu, unulu din stâlpii acestui șubredu statu,
Nutritu în câmpii sacri ai lui Josafatu,
Tu, care duceai oatea sub Joram odata,
Tu, care linistiseși cetatea spăimântata
Atunci cand Ochozias murindu tabăra sa
Se risipise 'n fața lui Jehü ce triumfa;
Tu đici : imi este frica de Dumneđeu ori unde!
Dar éta cum elu astađi prin gura mea-ți respunde :

«Cu zelulu legeri mele de ce vë totu mandriți ?
«Au cu dorințe sterpe marirea mea 'ntăriți ?
«Cu ce mă folosesce că voi versați aice
«Mereu curatulu sange de tauu si junice ?
«Alu regilor morți sânge vë striga : ascultați !
«Cu cei fõrã de lege să nu vë adunați ;
«Lucrați să nu mai faca poporulu meu la crime :
«Atunce veți aduce l'altariulu meu victime.»

A B N E R

He! ce-ași putea eu face cu un poporu cađutu ?
Beniamin si Juda virtutea și-au perdutu :
Din diua cându perira ai nostri regi se pare
Că a peritu dintr'ênșii și-antica cutedare.
Și-a 'ntorsu Dumneđeu ochii de catre noi, diicu ei :
Elu, care era mândru odatã de Hebrei,
Acum cu nepassare caderea loru privesce ;
Marirea loru cađuta elu n'o compătimesce :
Elu nu ne mai arata acum puterea sa
Fãcendu minuni de-acele ce ne infiora.
E muta arca sãnta, si nu mai dã oracoli.

J O A D

Și când a mai fostu óre mai bunu timpu de miracoli ?
Can l s'a aretatu óre mai tare Dumneđeu ?
Vederea-ți este data ca să fii orbu mereu,

Poporu ingratu ? cumu ! ore minuni ori catu de 'nalte
Nu sunt în stare-a face ca inima-ți să salte ?
Să-ți mai aducu aminte, o Abner, de trecutu,
De atâtea minuni multe ce chiar noi leamu veđutu ?
Lovirile venite preste tyranii care
Pe Israel apassa cu-atâta 'nverșunare :
Achab nelegiutulu sdrobitu si immolatu
Pre însuși câmpulu care elu l'a fost usurpatu ;
Apoi chiar Jesabela, regina îngâmfata,
Pe același locu cađuta, de caii sei calcata ;
Din sângele ei negru bëndu câinii insetați ;
Din cârnurile sale rumpëndu înfuriați ;
Profeții de minciune în ametêla mare,
Și flacăra cerésca venita pe altare ;
Ca suveranu Elie în ceriuri comandându,
In tabla de arama totu ceriulu transformându,
In trei ani de neplóia uscânduse pamëntulu
Și Eliseiu pe ómeni sculându-i cu cuvëntulu ?
Marturisesce, Abner, că astađi Dumneđu
A fost ca totu deauna și că va fi mereu :
Elu scie, când voeșce, mărirea să-și arate
Și nu uită poporulu cu suflete curate.

A B N E R

Dar unde suntu acele onori ce s'au predissu
Lui Solomon si încă lui David s'au promissu ?

Din vița lui ferice, vai ! noi speramu să éssa
 Unu numeru de regi mare, cu gloria aléssa.
 Speram că dintre denșii de-apururea va fi,
 In ori ce tribu seu țera, unu rege spre-a domni,
 Facênd ca să revina alu păcii dulce nume,
 Și să supuna luiși toți regii de pe lume.

J O A D

Dar ceriulu cându promite ceva nu credeți voi ?

A B N E R

Dar descendenți din David putemu să avemu noi ?
 Mai pôte însuși ceriulu a repara ruine
 De-unu arbore ce n'are acum nici radacine ?
 Dar Athalia 'n légănu pe pruncu l'a sugrumatu.
 La optu ani óre 'nvie unu mortu ce s'a 'ngropatu ?
 Ah ! daca din eróre scăpa ca să trăésca
 Măcar un stropu de sânge din vița cea regésca...

J O A D

Ei bine, ce ați face ?

A B N E R

Ce fericire-ar fi !
 Cu câtă adorare pe rege l'amu privi !
 Și triburile nóstre nu cređi c'ar veni tóte... ?
 Dar ce-mi fremântu eu mintea cu dóra și cu pote ?

Moștenitorulu ultimulu din vechii nostri regi
 Fussesse Ochozias cu fiii sei pribegi :
 Săgețile lui Jehu pre elu îlu omorira;
 Iar sub al mumei paloșu copiii sei perira.

J O A D

Eu nu-ți-esplicu mai multe : dar când vei observa
 Că stéoa ȓilei cata spre séra calea sa,
 Pre când la ruga lumea de-a treia óra vine,
 Să te reafli 'n templu cu-alu legeri zelu în tine.
 Vre o minune póte îți va adeveri
 Că Dumneȓeu e stabilu și nu scie-amagi.
 Mergi : éta aurora pe templu se arata,
 Și trebue să fii gata în asta ȓi 'nsemnata.

A B N E R

Ce póte fi minunea de care auȓu vorbindu ?
 Ilustra Josabeta o veȓu âncea venindu :
 Eu essu, mă ducu să aflu consoȓii de-adorare
 Ce voru acestei ȓile să-i faca pompa mare.

S C E N A II

J O A D, J O S A B E T A

J O A D

E timpul, principessa; se cade se vorbesci;
 Lotria-ȓi gloriósa nu poți s'o mai dossesci.

Dușmanii lezei năstre de Dumneșeu abusa,
Vedându indelungata-i tacere ilu acusa,
Dicându că ale sale promiteri sunt errori :
Ce șicu eu ? Chiar succesulu ducându-i la furori,
Chiar pre altariulu nostru sileseu pe-a lor stēpāna
Să faca sacrificiuri în legea cea pagāna.
Să dāmu de fașa prunculu de rege ce-a crescutu
Sub grigea ta secreta în templu nesciutu.
Alu principilor noștri Hebrei curagiu elu are;
Elu de copilu arata înțelepciune mare.
Nainte de a-i spune, eu voiu să-lu offerescu
Lui Dumneșeu, prin care ai lumei regi domnescu :
Voiu să adunu levitii și ómenii, de lege
Să le arētu pe-acela ce are a fi rege.

J O S A B E T A

Dar óre elu cunósce innaltulu seu destinu ?

J O A D

Elu scie că se chiama pe nume-Eliacinu,
Și că, svērlitu pe strade de-o muma ticālósă
Eu i-am servitu de tata cu inima milósă.

J O S A B E T A

Din ce pericolu mare m'amu pusu de a-lu scapa,
Și 'n ce pericolu ānca e gata a intra !

În brațiile loru pôte Joas lovită va fi....

J O A D

Dar Dumneșeu în luptă nu creși că va veni ?
 Elu, care inocența orfanului protege,
 Și-arat' a sa putere la cei fără de lege;
 Elu, care-odinióra promise 'n Israel
 Că o să nimicésca pe Achab și Isabel;
 Elu, care a sa mâna o ține radicată;
 Ca să resbune-acésta familia ingrata;
 Elu, care predândă morții pre Joram a vrutu
 Să pérda chiar copilulu de dênșulu conceputu ?

J O S A B E T A

Eu multu me temu că pôte mânia să-și arate
 Și chiar preste copilulu sermanului meu frate.
 Pecatele acestoru regi pôte-au condamnatu
 Pe acestu copilu din dioa când nume i s'a datu.
 De unde scimu că Domnulu în marea sa 'ndurare,
 În numele lui David a vrutu sa-i dea ertare ?

Vai ! starea 'nfricoșata în care elu s'află
 Cătu voiă trăi cu viața nu voiă putea uita !
 De regi scaldați în sânge era camera plina :
 Cumplita Athalia cu o feroce mina
 Și c'unu pumnariu în mâna mereu imbarbata
 Ostașii sei cei barbari, mereu sânge-a versa.

Lassatu ca mortu pe lespedi, Joas jăcea în sânge.
Nutricea sa, perduta, nemai putându nici plânge,
Abia-lu ținea în brace, plecatu pe sinulu ei,
Și-abia putea să róge pe carneficii sei.
Eu ilu luaiu atunce. Stropindu-lu preste fața
Cu lacrimele mele, ilu adusseiu la viața;
Și, sau vrându a s'ascunde, sau a mă desmerda,
Simțiiu că mă coprinse cu mănúșița sa.
De nu i-ar fi, o Dómnne, simțirile-mi funeste!
Din credinciosulu David elu celu din urma este :
Crescutu în a ta cassa, nutritu cu-alu teu cuvētu,
Elu nu cunósce áncá altu tata pe pamētu.
Și, daca în momentulu când este-a se decide
De credincioși lovirea reginei omucide,
De-a sangelui versare eu mă înfioređu,
Și pentru dênsulu póte destulu nu lacrimedu,
Pastréđa-lu pre acela ce e promissu de tine
Și drépta ta urgia să cađa preste mine !

J O A D

Plangêndu, Josabeto, în crima nu calcâmü :
Dar Dumneđu voiesce ca 'ntr'ênsulu să sperámu.
Pecatulú fôrdelegei elu nu-lu arunc' orbesce
Pre fiulu care crede și 'n legea lui traesce.
Toți bine-credincioșii Hebrei voru alerga
La ale lui picióre supunere-a jura.

Pre câtu vița lui David e ânca respectata,
Pre-atât'a Jesabelei urmașă-e detestata.
Joas îi va atrage, căci ei voru străvedea
În elu sângele splendidu ce vechii regi avea :
Și Dumneșeu de-aprópe le va vorbi în templu
Spre a 'ntari alu nostru mareșu și santu essemplu.
Doi regi fôră de lege pe rându l'au totu bravatu :
Acum trebue-un rege de Dumneșeu chematu
Și care să-și aduca în totu deaun' aminte
C'ai lui Dumneșeu preoți i-au pussu tronu'nainte,
Că Dumneșeu printr'ênșii în lume l'a adussu
Și alu lui David scepru în mâna i l'a pussu.

De creși, o Dómne sânté ! că elu nu e în stare
Să mérga după urma și-a lui David carare ;
S'ajunga el ca fructulu în nascere-i sfărmatu,
Sau care unu vântu rece în flóre l'a uscatu !
Iar daca, la din contra, supussu voinței tale,
Va fi de flossu lumei urmându pe-a legeri cale,
Ajuta-ne să-i punemu în mâna sceprulu teu ;
Să-mi fia datu pe mâna ori-ce dușmanu alu seu ;
Fii bunu, fii bunú, o Dómne ! și fă să se confunde
Mathan și Athalia în ori-ce planu, ori unde,
Și nencetatu să cađa cu mintea în erori,
De-a regiloru cădere funesti premergători !

Te lassú : ora mă chiama. Vêdu fiulu teu că vine
Cu sora-sa încóce și fetele cu sine.

S C E N A III

JOSABETA, ZACHARIA, SALOMITA, CHORULU

J O S A B E T A

Mergi, scumpe Zacharia, aici nu te opri.
Pe-augustulu teu parinte grabesce a-lu sosi.
O fiice-ale lui Levi, copile tinerele,
Voi care-adesse plângeți cu lacrimele mele,
Voi care întru Domnulu și creșteți și trațiți,
Voi care la durere mă mai înveseliți,
Cu florile aceste pe capetele vóstre
Se cuvenia alt' data la sâmbetele nóstre :
Dar vai! când în rușine durerea îndurămu,
N'avemu mai bun' offranda de cătu să lacrimămu!
Audu trompeta sacra sunându sânta chemare;
Va fi 'n curându deschissa a templului intrare.
Pre cătu eu mă voiŭ duce să mă preparu, cântați,
Pre Dumneđu celu tare din ceruri laudați.

S C E N A IV

CHORULU

Totu chorulu, cânta

Plinu este universulu de-a sa marire mare.
S'adore toți pre Domnulu : la elu să ne rugămu.
Nici începutu nici capētu al seu imperiu n'are;

Pre Domnulu să cântămu;
Pre elu să-lu laudămu.

O voce singura

In vanu nedreptulu tare
Poporului va dice să nu-i dea ascultare;
Noi lui ne închinămu.
Căci ȕioa spune ȕilei ca Dumneȕeu e tare;
Plinu este universulu de-a sa marire mare.
Pre Domnulu să cantămu,
Pre elu să-lu laudămu.

Totu chorulu, repeta

Plinu este universulu de-a sa marire mare.
Pre Domnulu să cantămu,
Pre elu să-lu laudămu

O voce, singura

Elu dă floriloru mândre placuta loru pictura;
Elu nasee și elu cóce totu fructulu pe pamântu;
Inalta lui putere împarte cu măsura
Caldura și recórea prin sóre sau prin vântu :
Prin elu se immulȕesce sēmănta 'n aratura.

Alta voce

A lui comanda face viaȕa in natura,
Și-a sórelui lumina se dă prin mâna sa;

Dar celu mai scumpu din daruri e legea lui cea pura.
E legea cărei lumea se cadè a se 'nchina.

Altă voce

Sinai munte sacru! păstréda întru tine
Aducerea aminte de-acea augusta și
Când Domnulu pe-alu teu creștetu în nori se înveli
Și-apoi la omenire făcu a streluci
Marirea-i gloriósa în rađe de lumine.
Dar spune-ne, o Dómne! ce óre însemnau
Torentele acele de focu ce fumegau,
Și trăsnetele-acele ce se bateau cu vântulu?
Voiau ca să restórne cumva vr'unu elementu?

Voiau din fundamentu
Să sgudue pamântulu?

Altă voce

Voia ca să arete poporului Hebreu
Lumina legei sale de dènsul consânțita;
Voia ca să ordone a crede 'n Dumneđu
Și-ai consacra iubirea cea mai nemarginita.

Totu chorulu

Cu inimele 'n lacrimi la Domnulu să catămü!
O, lege! o, dreptate!
O, 'nalta bunatate!
Iubirea și credința noi lui să-i închinămu!

O voce singura

Elu pe strămoșii noștri de jugu i-a mântuitu;
 Elu în desertulu mare cu mană i-a nutritu;
 Elu legea sa ne dete cu multă bunatate;
 Iubi-l-vomă dar pe dânsulu cu inime curate!

Chorulu

O, 'nalta bunatate!

Aceeași voce

Prin ale mării ape elu cale le-a facutu;
 Din sterpe stânci le dete elu apa de beutu;
 Elu legea sa ne dete cu multa bunatate;
 Iubi-l-vom dar pe dânsul cu inime curate.

Chorulu

Cu inimele 'n lacrimi la Domnulu să catămu!
 O, lege! o, dreptate!
 O, 'nalta bunatate?
 Iubirea și credința noi lui să-i închinămu!

O altă voce, singura

Voi, cari numai frica pe lume ve mai ține,
 Ingrăți! de ce nu credeți în bunulu Dumnețeu?
 Au inimile vóstre nu-lu resimțescu în sine?
 Au a iubi pre Domnulu ve pare lucru greu?

Numai unu sclavu se teme de-a domnului seu fire;
Dar fii pentru tata, nu au decātu iubire :
Mereu la bine-faceri voiți voi se primiți
Și-apoi să nu-lu iubiți ?

Totu chorulu

Cu inimele 'n lacrimi la Domnulu să catămă !
O, lege ! o, dreptate !
O, 'nalta bunătate !
Iubirea și credința noi lui să-i închinămu !

Fine actului antaiu.

ACTULU ALU DOILEA

SCENA I

JOSABETA, SALOMITA, CHORULU

JOSABETA

Destulu, fetele mele! nu mai cântați aice.
E timpu de-a merge 'n templu rugi publice a dice.
E ora; să ne ducemu și noi ca să serbămu
Acésta ți în care la Domnulu ne 'nchinămu.

SCENA II

ZACHARIA, JOSABETA, SALOMITA, CHORULU

JOSABETA

Dar ce veđu! Zachario, e óre vr'o 'ntemplare?
De ce esci așa palidu? ce-alergi fõră suflare?

ZACHARIA

Oh, mamă!

JOSABETA

Hei! ce este?

ZACHARIA

E templulu profanatu.

JOSABETA

Cum?

ZACHARIA

Și altariulu nostru de toți abandonatu.

JOSABETA

Eu tremur. Dar ce este? Grabescete mai tare...

ZACHARIA

Abia alu meu parinte, pontificele mare,
Primisse ca ofrande premissele de pâni;
Abia intra în templu purtându ânca pe mâni
Curate intestine de victime alesse
Ce după lege lumea la templu adussesse;
Alătura cu dënsulu ședea Eliacinu
Servindulu ca și mine cu portulu lungu de inu;

Iar preoții stropisse altarulu și poporulu
Cu sânge de victime, când innuri cânta chorulu :
Atunci un feliu de sgomotu de-odata s'auđi
Și 'n mintea tuturor surprinderea veni.
Se vede o femee... blestemu pe dânsa fia !
Era chiar Athalia.

JOSABETA

O! ce neomenia!

ZACHARIA

Atunce în advonulu pentru barbați pastratu,
Ea intră cu mândria, cu capulu ridicatu,
Și se gătia să calce chiar și lângă altare
Unde leviții singuri au dreptulu de intrare.
Poporulu se spăimânta, și fuge. Tatalu meu...
Ah! ce mânia mare era în chipulu seu !
Nici Pharaon cu Moise n'a fostu mai formidabilu :
« Regino, eși, elu ڊisse, din astu locu ređutabilu,
« De unde te gonesce chiar necredința ta !
« Au dóra vii a nume pre Domnulu a brava ? »
Regina 'ndrépt' atuncea asupra-i ochi de ura,
Voindu de buna séma să blesteme din gura :
Nu sciu daca atuncea vr'unu ângeru n'a venitu
Ca să-i arate 'n față unu paloșu strălucitu;
Dar limba 'n a sa gura remasse încleștata
Și cuteđarea-i tóta sdrobita de o data;

Vederea ei, de spaima, abia mișca sclipindu :
Apoi sta în uimire pe Eliacinu privind.

JOSABETA

Eliacinu ! o ceriuri ! și ea l'a vedutu óre ?

ZACHARIA

Și eu și elu atuncea priviamu cu-unu feliu de-oróre
Pe acésta infernala regin' a lui Baalu :
Dar preoții de-odata ne detera semnalu
Ca să eșimu cu pripa. Apoi în fuga mare
Veniiu spre a vă spune acésta întêmplare.

JOSABETA

Ah ! fôră îndoiala ea vine-a ne-lu lua ;
Ea a venitu anume în templu a-lu afla.
Acum copilulu póte la dênsa se găsește...
O, Dómne-al îndurării ! la David te gândesce !

SALOMITA

Ce cauza te face de plângi neîncetatu ?

ZACHARIA

Eliacinu e óre de mórte-amenințatu ?

SALOMITA

Cređi póte că regina pre elu e superata ?

ZACHARIA

Pre unu copilu ce n'are în lume macar tata ?

JOSABETA

Ah ! eat'o. Să ne ducemu... să nu o întalnimu.

S C E N A III

ATHALIA, AGAR, ABNER, SUITA ATHALIEI

AGAR

Dar, dómna, 'n aste locuri de ce să ne oprimu ?
Aice ori-ce lucru te turbura mai tare.
Lasați la preoți templulu și ale lui altare;
Fugiți de acestu sgomotu; la curte poți găsi
Mijlocu ca pacea 'n sufletu să-ți póta reveni.

ATHALIA

Nu, nu potu : turburarea m'a pussu în amortire.
Mergi, și lui Mathan spune-i să via cu grăbire,
Dac' ași putea să aflu prin ajutoriu seu
Repaosulu ce-lu cautu și-lu urmarescu mereu.

(*ea séde*)

S C E N A IV

ATHALIA, ABNER, SUITA ATHALIEI

A B N E R

Mă érta, dómna, daca cutezu să viu aice :
 A lui Joad purtare se cade să s'esplice.
 O ordine eterna prescrisse Dumneđu
 Ca să se respecte de noi în templulu seu :
 Ai lui Aron fii numai servescu la sacrificiuri.
 Leviții au anume unu locu pentru oficiuri,
 Și-a loru posteritate nu póte a se 'ntruni
 Cu ómeni de-alta lege, macar ori-cine ar fi.
 Dar cum ! din regii nostri, tu, muma si regina,
 De ale nóstre datini, atât esci de straina ?
 Nu scii legile nóstre ? și trebue să-ți dau...
 Dar eata Mathan vine; vė lassu, cu elu nu stau.

A T H A L I A

Presenta ta, o Abner, aici e neaparata.
 A lui Joad purtare să o lassămu de-o data
 Și tóta acea forma de superstițiuni
 Ce 'nchide templulu vostru la alte națiuni :
 De-unu subiectu mai mare eu sunt preocupata.
 Sciu că de copilu Abner, crescutu totu în armata,

E nobilú, și dá sinceru atât lui Dumneđeu
Ca și reginei sale acea ce-i al seu.
Remâi, Abner.

S C E N A V

ATHALIA, MATHAN, ABNER, SUITA ATHALIEI

MATHAN

Regina, ce cauza 'nsemnata
Te-aduce 'n aste locuri? de ce esci turburata?
Între dușmani ce cauți? unu neașteptatu dușmanu?
Cum vii de te apropii de-acestu templu profanu?
Sau sufletuți acuma vr'o ura nu mai are?

ATHALIA

Stați amândoi aice și dați-mi ascultare.

Nu voiu să spunu acuma nimicu despre trecutu;
Nici voiu să-mi dau cuventulu de cele ce-am facutu:
Versat'amu sânge, Abner, dar nu simțu remușcare,
Cându sciu c'amă fostu împinsa de-o datoria mare:
Cându unu poporu nemernicu mi-ar cere sém'a-i da,
Eu potu chiema chiar cerulu a mă justifica.
Prin mari succese astađi al Athaliei nume
De la o mare l'alta e respectatu în lume:

Prin mine-Jerusalimul e 'n pace, linistitu;
Jordanulū nu mai vede pe-Arabulu celu cumplitu;
Iar Philisténulu aprigu acuma nu mai vine
Să devastede țera, lassând'o în ruine;
Sirianulu ca regina ađi vine-a mă trata;
Chiar celu ce a mea casa mai multu persecuta,
Acelu ce pân la mine împinse barbaria,
Jehu acelu terribilu, stă 'nchissu în Samaria;
Inconjuratu de forța unui amiču vecinu,
Ce amu sculatu în contra acestui assassinu,
Mă lassă suverana, scutita de-ori-ce relle.
Mă bucuramu de fructulu înțelepciunei mele :
Dar de câte-va đile ceva neasceptatu
A vieței mele pace vėđu că a turburatu :
Un visu (putereați crede unu visu să mă spaimante ?)
Pe inima-mi se pune mereu să mi-o fremânte :
Eu fugu, dar elu se ține de mine totu mereu :
Era o nópte négra, grozava 'n giurulu meu;
Vedeamu pe Jesabela, pe muma mea, 'nanite,
Ca 'n đioa morții sale, în splendide vestminte :
Parea că de durere ea n'a fostu suferitu;
Pe fața-i vedeamu ánca acelu falsu coloritu
Cu care avea grija a se orna adesse
Spre-a repara insulta ce anii i-adussesse :
«Cutremurate, đisse, căci crudulu Dumneđu
«Alu Jidoviloru vine să frânga capulu teu.

«Te plângu, demna mea fica! vîntu greu asupra-ți
Și terminîndu aceste cuvinte 'nfricoșate, [bate. »
Spre patulu meu întinsa păru a se pleca :
Eu me 'ntindeamu la dînsa spre a o 'mbrăcișă ;
Dar nu amu aflatu alta de cătu bucăți strivite
De ôse și de carne în tina risipite,
Fășii pline de sânge, iar câni mai mulți urlîndu
Și vrînd ca să apuce din ele mai curîndu.

A B N E R

O Dómne !

A T H A L I A

Dup'aceea imi vine înainte
Unu copilașu profeticu cu splendide vestminte,
Așa cum sacerdoții se 'mbraca la Hebrei.
Unu feliu de 'nsuflețire veni în ochii mei :
Dar când imi rissipissemu uimirea cea funesta,
Când admiramu figura-i frumósă și modesta,
Ca fulgerulu de iute în sinu-mi amu simțitu
Că-mi infipsese crudulu unu omucidu cuțitu.
Acestea puteți dice că au pututu să fia
A întâmplării órbe curata jucaria :
Eu însami de-o camdata amu đissu, în spaima mea,
Că nu-i de cătu unu aburu, unu fumu care trecea.
Dar asta suvenire ce spaima 'n mine pusse
In douë rînduri somnulu dormindu mi-o readusse;

In doue alte rânduri vederea mea privia
C'acelașu copilu iarăși asupra mea venia.
In fine îngroșita plecaiu se mergu a face
Rugi lui Baalu s'aduca în sufletulu meu pace,
Și să vighede-asuprami cu braçu-i protectoriu :
La ce nu duce gróza pe bietulu muritoriu !
Trecendu pe lângă templulu Hebreiloru, de-odata
Instinctulu me împinse să intru 'n elu îndata;
Cređuiu că dór voiu face pe Dumneđeulu loru
Prin daruri ca să-mi fia mai binevoitoru.
Pontifice, mă érta de-acésta slabiciune.
Eu intru. Toți atunce s'oprescu din rugaciune;
Toți fugu; marele preotu s'arunc'asupra mea :
Dar ce uimire mare ! pre când elu îmi vorbea,
Veđut'amu iar copilulu acelu ce mă 'njunghiesse,
Intocmai precum visulu în mintea mea-lu pussesse.
Věđutu-l'amu; același vestmentu frumosu de inu,
Același ochiu și aeru, același chipu seninu :
Elu însuși. Sta alături cu preotulu celu mare;
Dar nu sciu cum, în clipa, din ochii mei dispăre.
Vedeți dar ce mă face aici a aștepta
Și pe-amândoi acuma voescu a consulta.
Cum îți esplici, Mathane, assemine minune ?

MATHAN

Acestu visu și pe mine în grije mari mă pune...

ATHALIA

Dar tu cunosci, o Abner, pe-acestu copilu cumplitu :
Din ce sânge se trage ? de unde a venitu ?

ABNER

Sunt doi copii ce serve pe lâng' altariu imi pare.
Din doi unulu e fiulu alu preotului mare;
Iar unulu nu se scie.

MATHAN

Dar ce mai discutămă ?

De amândoi, regina, să ne asigurămu.
Pentru Joad, sciți bine, nu amu cugete rele;
Nu cautu resbunare injurielor mele;
Mă portu cu ecuitate în ori ce passu alu meu;
Dar dupe tóte-acestea, de-ar fi chiar fiulu seu,
Voiva a protege elu însuși pe culpabilu ?

ABNER

Dar un copilu cum póte de crim' a fi capabilu ?

MATHAN

Dar ne-lu arata ceriulu pumnariulu radicându :
Și ceriulu totu deauna e bunu și dreptu și blându.
Ce vreți mai multu ?

ABNER

Vreți póte pe-a unui visu probare

Unu bietu copilu din strade să-lu duceți la perđare ?
Voi nu sciți cine este, nici cine l'a nascutu.

MATHAN

Unu lucru se constata că este de temutu.
De-oru fi ómeni ilustri parinții sei, e bine
Să móra în splendórea ce lui i se cuvine;
Din contra, de s'ar trage din vulgulu cel de josu,
Ce lucru mare este să pear' unu ticalosu ?
De ce să țina regii l'așa dreptate mare ?
Ei trebui să vegheđe a lor asigurare.
In casuri de aceste nu e de cugetatu :
Suspectulu pentru dênșii e demnu de condamnatu.

ABNER

Ce feliu, Mathan ! unu preotu așa vorbesce óre ?
Eu, celu crescutu în lupte, în sânge, în horóre,
Deprinsu s'aplicu pedepse la ordinulu regescu,
Eu, în favórea-acestui copilu vinu să vorbescu !
Și tu, care ca preotu cu sufletu de parinte
S'ar cuveni 'n acésta s'aduci blânde cuvinte;
Vii, cu ipocrisia de omu de statu zelosu,
Să ȃici să curga sange chiar fóra de folosu ?
Mi-ai comandatu, regina, să dau a mea parere ?
Intrebu dar : de ce óre se teme-a ta putere ?

Unu visu, unu copilu fragedu; ce pôte ochiulu teu
Se 'nșel'a recunósce.... dar, pentru Dumneđu !...

A T H A L I A

Imi place-a crede, Abner, că sunt pôte 'nșelata :
De-unu visu deșertu sunt pôte prea multu preocupata.
Ei bine, voiu de-aprópe pe-acestu copilu să-lu vėđu;
Voescu ca să-i vėđu făca, voescu să-lu cerceteđu.
Voiu amândoi copiii să vina cu grabire.

A B N E R

Mě temă...

A T H A L I A

Nu-mi faceți óre atata multámire ?
Dar care-ar fi cuvěntulu de a me refusa ?
Atunci în banuele voiți a m'arunca.
Joad sau Josabeta cu ei, îți đicu, să via.
Ordonu, și alu meu ordinu voiu ascultatu sa fia.
Ai voștri preoți, Abner, vei đice ce vei vrea,
Prea tare abusėđa de bunatatea mea.
Sciu bine pına unde licența loru cutėđa,
Sciu bine și aceea că 'n contra-mi complotėđa,
Ei însa suntu în viața și templulu loru neatinsu.
Dar pare că răbdarea acuma m'a invinsu.
Joad zelulu seu mare să și-lu mai înfrėneđu,
Și-alu doilea insulta să nu me irriteđu.
Mergi.

S C E N A VI

ATHALIA, MATHAN, SUITA ATHALIEI

MATHAN

Potu în libertate acuma să vorbesc;
 Totu adevărulu trebui să ți-lu marturisescu.
 Regina, 'n acestu templu unu monstru vrea să crésca.
 Nu aștepta, regina, ca norulu să plesnésca.
 Ați pîna 'n dioa Abner pe la Joad s'a dussu;
 L'alu regiloru sei sânge scii cât e de supussu.
 Și cine scie daca nu vra ca să radice
 La tronulu loru copilulu, cum visulu îți pređice ?

ATHALIA

Așa póte să fie... așa... tocmai așa;
 Incepu să vědu că ceriulu vrea a mă lumina.
 Dar voiu să spargu odata a îndoelei unda :
 Copilulu nu se póte ce scia să ascunda;
 Adesse ori o vorba trădă un mare planu.
 Tu; lassamě cu dēnsulu, iubitulu meu Mathan.
 Cu tóte-aceste, dute; și far' a da alarme
 Să faci ca Tyrienii să-mi fia toți sub arme.

S C E N A VII

JOAS, JOSABETA, ATHALIA, ZACHARIA, ABNER,
SALOMITA,
DOI LEVIȚI, CHORULU, SUITA ATHALIEI

JOSABETA, *catre cei doi leviți*

Vă rogu pre voi, o preoți ai Domnului, veghieți
Asupr'acestoru frageți copii cari vedeți.

ABNER, *catre Josabeta*

N'ai nici o grija, dómna! ii iau subt aparare.

ATHALIA

O ceriu! mă uitu la dënsulu... ilu vědu... și mi se pare...
Elu e! Ah! Ce horóre simțu iar în sînu lu meu!

(Arëtandu pe Joas)

A lui Joad soția, acesta-i fiulu teu?

JOSABETA

De-acesta 'ntrebi?

ATHALIA

De-acesta.

JOSABETA

Alu meu nu este.

(Arătându pe Zacharia.)

Eata

Alu meu.

ATHALIA, *cotra Joas*

Și tu, copile, cunosci pe alu teu tata?
 Raspundemi, cine este ?

JOSABETA

Pin' astadi, Dumneșeu...

ATHALIA, *cotra Josabeta*

De ce respunși în locu-i? Acésta n'o voi eu.
 Rspunșu elu.

JOSABETA

Regina, etatea lui nu este
 În stare se respunșu la întrebări de-aceste.

ATHALIA

Etate inocenta : și inocența sa
 Eu speru că adevărulu nu-lu pôte altera.
 Să-lu lași ca să-mi vorbésca : nu voi înșelaciune.

JOSABETA, *în parte*

O Dómne, pune 'n gura-i a ta înțelepciune!

ATHALIA

Cum te numesci, copile?

JOAS

Me chiamu Eliacinu.

ATHALIA

Ai tata tu?

JOAS

Se ȕice cã sunt un orfelinu;
Parinȕii mei din fașã me aruncara 'n lume,
In mãna prevedinȕei, sermanu și fõrã nume.

ATHALIA

Nu ai nici muma darã?

JOAS

Nu sciu pe muma mea.

ATHALIA

Cumu? și de cãndu acẽsta?

JOAS

De candu m'a nascutu ea.

ATHALIA

De unde? din ce țera te tragi tu, de esemplu?

JOAS

Nu sciu de alta țera de catu de acestu templu.

ATHALIA

Dar unde te aflara? Ce feliu de locu era?

JOAS

Unu locu cu lupi selbatici ce vréu a mă manca.

ATHALIA

Și cine te aduse in templu?

JOAS

O streina

Ce n'a mai voitu póte pe-aice să mai vina.

ATHALIA

Dar cine in pruncia venia a te 'ngriji?

JOAS

Dar lassa óre Domnulu copiii a muri?

Chiar puiloru de passeri le dă ceva in gura,

Și binele-lu revérta ori unde in natura.

Pre elu în tóta ziua îlu rogu, și grigea sa
Pe-altariu aduce daruri din care potu manca.

ATHALIA

De ce simțire noua me simțu iarú strabatuta!
Dulcêța vocii sale, figura lui placuta,
In locu de-ani cresce ura, prefacu sufletulu meu...
Să fia óre mila aceea ce simțu eu!

ABNER

Veđuși acum, regina, pe-acelu inemicu mare?
De-a visului minciuna luași încredințare;
Lovirea cea fatala ce te amenința
Nu este de câtu mila ce vëdu în fața ta.

ATHALIA, către Joas și Josabeta

Eșiți.

JOSABETA

Acum copilulu a spussu ce-avea să spuna;
Prezența lui de-acuma nu este oportuna.

ATHALIA

Mai stați. Spunemi, copile, ce faci tu peste ți?

JOAS

Eu me închinu la Domnulu : învățu a reciti,

In cartea lui divina, a legeri lui sciința;
Acumu chiar la scrisore nu cercu anevoința.

ATHALIA

Ce-ți dice ție legea ?

JOAS

Că Domnulu este bunu;
Că elu lovesce 'n reii ce lui nu se supunu;
Că ori ce orfanu fragedu sub aripa lui cresce,
Că crima, sumeția tiranului smeresce.

ATHALIA

Pricepu. Dar totu poporulu ce merge totu meren
La templu ce mai face ?

JOAS

Pre Domnulu Dumneșeu
Ilu bine-cuvinteda.

ATHALIA

Și alt' nimicu nu face ?

JOAS

In templu alta tréba lui Dumneșeu nu-i place.

ATHALIA

Dar ce-ți mai place ție?

JOAS

'N altaru adesse ori
Ducu sare și temăe la sacrificatori :
Ascultu cântandu marirea lui Dumneșeu celu tare ;
Veșu pompa cea frumôsa a preotului mare.

ATHALIA

He! și nu ai petreceri mai dulci, mai de iubitu?
Imi pare reu de tine că esci astu-feliu ursitu.
Vino 'n palatu la mine, să fii in fericire.

JOAS

Cum! eu să uitu pe Domnulu și 'nalta lui marire?

ATHALIA

Nu, nu-ți voiu face sila, de vrei a nu-lu uita.

JOAS

Tu nu te rogi la dânsulu.

ATHALIA

Tu-lu vei putea ruga.

JOAS

Dar póte că s'adóra altu Dumneḃeu la tine.

ATHALIA

Eu credu în altulu; însă tu fă cum creḃi mai bine.
Cātu Domnulu teu e mare, pe atâta e și-alu meu.

JOAS

Alu teu este nimica; alu meu e Dumneḃeu.

ATHALIA

Pe lângă mine viața totu în plăceri ți-ar curge.

JOAS

A celoru rei placere ca unu torentu se scurge.

ATHALIA

Dar rei cari sunt óre?

JOSABETA

Dar, Dómna, să ertați...

Unu pruncu...

ATHALIA, *cõtra Josabeta*

Voiescu să aflu ce crescere îi dați.

Purtările-ți și vorba îmi placu, Eliacine;
 Nu esci de buna séma copilu de rându, in fine.
 Veđi tu, eu sunt regina, și n'am moștenitoriu;
 Arunc' aceste haine și portu înjositoriu :
 Din tót' a mea avere voiescu a-ți face parte.
 Îți dau ori-ce vei cere, chiar ađi, nu mai departe ;
 La masa mea, ori unde, eu voiu ca să te țiiu
 Alătura cu mine ca propriulu meu fiu.

JOAS

Ca fiulu seu !

ATHALIA

Ei bine !

JOAS

Să lassu pe-alu meu parinte !
 Și pentru cine...

ATHALIA

Spune.

JOAS

Ce muma-mi stă'nainte !

ATHALIA, *cōtra Josabeta*

Prea bine ține minte, în totu ce-a repetatu;
 Joad și tu prea bine prin elu v'ați aretatu.

Acesta-i fructulu dulce alu toleranței mele.
 Voi infectați junimea cu simțiminte rele ;
 Voi faceți ca să crêsca în ei ura mereu ;
 Si cu fiori de gróđa se vêđa tronulu meu.

J O S A B E T A

A patimelor nóstre istoria o scie
 Totu universulu, dómna; sciuta ți-e chiar ție.

A T H A L I A

Da; justa mea furóre, me laudu daca vrei,
 Mi-a resbunatu parinții chiar în nepoții mei.
 Să vêdu eu pe-al meu tata și frate morți sub spada,
 Să vêdu pe a mea muma strivita mórta 'n strada,
 Și spênđurați de-odata prin calcatori de legi
 (Spectacolu de oróre!) optu-đeci de fii de regi;
 Și care-a fostu motivulu ? fiindu că-și resbunasse
 Pe nisce miserabili profeti ce-o insultasse :
 Și eu, nepassatóre să portu în sinulu meu
 O mila mișelésca, să uitu orí care reu,
 Să dau sânge dreptu sânge, insulta dreptu insulta,
 Și-ai lui David alu vostru nepoți afurisiți
 Ca pe al meu parinte să-i vêdu macelariți !
 Unde-așiu fi fost eu asta-đi, de nu 'necamu în mine
 Durerea cea de muma; de nu vêrsamu, în fine,
 Chiar propriulu meu sânge spre a impedecca

Comploturile vóstre ce voru a me surpa ?
 In fine s'a ruptu asta-đi ori-care legatura
 Intre-ale nóstre casse; eu nu amu de câtu ura;
 Urăscu casa lui David, și-ori ce urmașu alu seu
 De și ruda cu mine, e inemiculu meu.

JOSABETA

Ți-au mersu în bine tóte. Dar Dumneđu ne vede.

ATHALIA

Dar Dumneđu în care voi staruiți a crede
 Când are sa v'arete acele ce-a pređissu ?
 Să vie să v'aduca pe-acelu rege promissu,
 Pe-acelu fiu alu lui David, acésta mângăere...
 Dar ne-omű vedea alt'data. Essu plina de placere.
 Amu vrutu să vėđu; vėđut'amu.

ABNER, *cőtra Josabeta*

Vė 'ntorecu nevatamatu
 Depositulu cu care m'ați fostu însarcinatu.

SCENA VIII

JOAD, JOSABETA, JOAS, ZACHARIA, ABNER,
 SALOMITA, LEVIȚII, CHORULU

JOSABETA, *cőtra Joad*

Ai ascultatu, siniore, limbagiu și cutedare ?

J O A D

Mi-era necazū că suferi atâta superare.
 Acești leviți cu mine, stamu gata a sări
 Cu tine dempreuna aice a peri.

(cōtra Joas, îmbracișându-lu.)

Veghieze-asupra-ți Domnulu, copilul plinu de credința!
 Ce laudi alu seu nume cu-atâta staruința!
 Să recunoscemu, Abner, că bine s'a purtatu :
 Dar nu uita de ora care Joad ți-a datu.
 Să reintramu în templu, la ruga turburata
 De-acēsta rea muiere de sânge însetata;
 Cu sânge de victime, vērsatu de mâna mea,
 Să spēlu, să curētu locul pe unde-a calcat ea.

S C E N A IX

C H O R U L U

Una din fetele chorului

Ce stea ni se arata ?
 Pe-acestui copilu frunte ce este ore scrissu ?
 Elu nu se amagesce prin totu ce i-a promissu
 Tirana îngamfata
 Cu dulcele-i suris.

O alta fata

Pre când fiesce care
L'alu Athaliei templu alérg'a se 'nchina,
Elu spune susu și tare
Ca Domnulu este mare,
Și ca unu altu Elie pređice mórtea sa.

O alta fata

Cine ne va spune óre, scumpu copilu, alu teu secretu ?
Esci tu fiulu unui ângeru sau alu unui sântu profetu ?

O alta fata

Astu feliu bunulu Samuelu
Crescu lînga tabernacolu :
Pentru Jidovi apoi fusse și speranța și oracolu.
Măcar de-ai putea, ca dînsulu să consoli pe Israelu !

O alta fata, cânta

De mii de ori ferice
Copilulu care este iubit de Dumneđeu
Și-face totu ce-i đice
Elu cu cuvântulu seu !
Din nascerea lui este cu daruri mari ornatu
Și-a celui reu ispita pre elu nu l'a stricatu.

Totu chorulu

Ferice, multu ferice copilaria care
De Dumneḃeu asculta, și 'n Domnulu réḃemu are !

Ace cași voce, siugura

Ast-feliu într'o valcica
Pe malulu unei gârle se vede une-ori
Lucindu o florica
Cu splendide culori.

Din nascerea lui este cu daruri mari ornatu
Și-a celui reu ispita pre elu nu l'a stricatu.

Totu chorulu

Ferice, multu ferice copilulu care cresce
In legile eterne ce Domnulu randuesce !

O voce singura

O Dómne celu de susu !
Ce greu înaintéda virtutea 'n asta lume !
Acela care cresce și crede 'n alu teu nume
La câte e supussu !
Câți inemici se scóla asupra-i furioși !
Și unde să s'ascunda cei buni pre când in lume
Mai mulți suntu pecatoși ?

O voce

O, casa a lui Davidu, cetate multu iubita,

O! munte 'n care Domnulu multu timpu a locuitu,
 Cum de-ai atrassu din ceriuri urgia lui cumplitu?
 Sion, cetate sacra, cu ce-ai pecatuitu,
 Ca o nelegiuita
 Să vina, vai! să șeđa pe tronulu teu maritu?

Totu chorulu

Sion, cetate sacra, cu ce-ai pecatuitu
 Ca o nelegiuita
 Să vina, vai! să șeđa pe tronulu teu maritu?

Aceeași voce, continua

Acolo unde-odata
 Cu harpa-i încântata
 David mereu cânta
 Cântari de armonia
 Ce Domnulu din Taria
 Placutu le asculta;

Sion, cetate sacra, cum poți să suferi óre
 S'auđi că s'adoréđa Baal ca Dumneđu
 Și să blasfeme ast-feliu antica ta splendóre
 Și Dumneđuulu teu?

O voce, singură

Pina când, o Dómne sânte, înduravomu noi rușine?
 Pina când vomu vedea óre pre cei rei în contra ta?

Pîna și în sacru-ți templu ei cutéd' a te brava ;
 Ei credu de smintiți pe-aceia cari se închin la tine.
 Pîna când, o Dómne sânte, înduravomu noi rușine ?
 Pîna când vomu vedea óre pre cei rei in contra ta ?

O alta voce

Selbatica virtute, đicu ei, ce folosese ?
 Unu omu când sórbe cupa placeriloru mereu
 Atunci se fericesce.
 Nimicu nu vė dă voė al vostru Dumneđeu.

O alta voce

Nelegiuitulu đice :
 Să rídemu, să cîntămu :
 De vrem a fi ferice,
 Mereu să ne 'nbuiebămu ;
 Placerea să gustămu.
 Nebunu acelu ce đice
 Că 'n viitoriu mai buna viaț' o să gustămu.
 De viața ce-avemu asta-đi noi să ne bucurămu,
 Pe-acelu ce pentru mâine mai bine ne pređice
 Nebunu să-lu judecămu.

Totu chorulu

Să tremure, o Dómne, să géma în scârșnire
 Nelegiuiții cari n'asculta legea ta

Și 'n sânta ta cetate nu afla mântuire!
Lumina legei tale noi o vomu adora,
Di nópte vomu cânta
Inalta ta marire.

O voce, singura

Din viața de placere în care se afunda,
Ce le remane lor?
Ce lassa 'n a sa urma unu visu ce ca o unda
S'a strecurat în sboru.
Dar ce vor vedea ore
In desteptarea lor?
Pe când săraculu de-astădi la masa de favóre
Va astepta în pace mîncări desfatatóre,
Ei fora voia lor
Din cup' amaraciunei vor sórbe cu oróre
Și la placeri spurcate se vor gandi cu doru!

Totu chorulu

In desteptarea lor
Din cup' amaraciunei voru sórbe cu oróre
Și la placeri spurcate se voru gandi cu doru.

Finele actului alu doilea.

ACTULU ALU TREILEA

SCENA I

MATHAN, NABAL, CHORULU

MATHAN

Plecați de-aici, copile! Să mérga careva
Să spuna Josabetei c'amu să-i vorbescu ceva.

Una din fetele chorului

Mathan! o Dómne sánte, putea-l'ai tu confunde!

NABAL

Ce! ast-feliu se ducu tóte și fugu for'a respunde?

MATHAN

Să mergemu.

S C E N A II

ZACHARIA, MATHAN, NABAL

ZACHARIA

Temerare, ce cauți pe aci ?
De-aice înainte nu i voie a pași :
Aice-i locuința la preoți consânțita;
Profaniloru, intrarea de legi este oprita.
Parintele meu astași nu pôte a vedea
Impuri idololatri; iar buna maica mea,
Acuma ocupata cu santa rugaciune,
Nu pôte-a se 'nterupe de la închinaciune.

MATHAN

Vomu astepta, copile; și nu te turbura.
Ilustrei tale mume voiu a-i comunica
Unu ordinu alu reginei. Deci, spuneți să grabésca.

S C E N A III

MATAN, NABAL

NABAL

Și la copii s'arata mândria parintésca.

Dar óre Athalia ce va fi mai voindu ?
In planurile sale ce va fi mai dorindu ?
De cõtrã Joad astãdi cu-asprime insultata,
De unu copilu nemernicu în visu amenințata,
Dissece să-i omóre, să puna 'n templulu loru
Ai lui Baal pontifici. Tu, așteptai cu doru
O noua demnitate să-ți fia 'ncredințata,
Și eu speramu o parte din prad' așa bogata.
Dar cum se facù óre că planulu s'a stricatu ?

MATHAN

De doë dîle,-amice, ea fórte s'a schimbatu.
Ea nu mai este-acuma regina inimósa,
Cu inima innalta, maréța, curagiosa,
Ce pe neasteptate pre dușmani surprindea
Și pre óri ce minuta perduta prețu punea.
Acuma o muncesce o frica, o idee
De-o vana remușcare; în fine, e femeie.
Pe lângã visulu care o turmenta mereu
Cu fiere nu puçina o adapaiu și eu;
Imi și dedese ordinu să facu să se adune
Oștirea sa de garda, ca 'n pripa să-și resbune :
Dar aducéndu copilulu acesta 'n faça sa,
Sau că nu fu în stare cu mila a lupta
Și ast-feliu uitã visulu ce-atátu o spaimântasse, —
Sau că lepadatura de omu o fermecasse;

Destulu că de o data mânia ei slabi
 Și disse să-lu mai lasse o ți a mai trai.
 Proiectele ei tóte se nimicescu îndata.
 Mě ducu și-i dıcu : «Regina, am fórte certa data
 «C'acestu copilu se trage din sânge însemnatu :
 «Din când în când la templu elu este indicatu
 «De preoți ca nou Moise, și-oracoli falsi anume
 «Ii trâmbiță marirea l'a Jidovilor lume.»
 Vorbirea mea, pe frunte roșeța i-a adussu :
 Nici o minciuna 'n lume mai bine nu s'a spussu.
 «Ce! disse ea atuncea, mă credeți așa mica,
 «In cât din aste tóte să nu 'nțelegu nimica?
 «Mergi, spune Josabetei decisiunea mea :
 «Că sabia și foculu suntu gata pentru ea;
 «Că templulu loru celu splendidu va arde în jeraticu,
 «De nu-mi voru da copilulu acesta ca ostaticu.»

N A B A L

Pentr'unu copilu ce póte alu întamplarii jocu
 A vrut la ei să cada, vor preferi ei focu
 Și sabia pe templu...

M A T H A N

O! afla că în lume
 Nu este om mai mândru de sine, de-alu seu nume.
 De câtu să-mi dea pe mâna spre-a fi sacrificatu
 Acestu copilu ce este la templu consacratu,

Joad preferă mórtea cea mai înfricoşata.
Ei ţinu pré multu la densus; e fapta vederata.
Apoi Joad cunósce, suntu fórte multu convinsu,
Originea acestui copilu strainu pretinsu.
Opunerea loru însa urmări fórte funeste
Pe capu o să le-aduca : acésta siguru este;
Şi 'n fine de-acestu templu eu speru ca voiú scapa
Prin sabia şi foculu ce-asupra-i voiú versa.

N A B A L

Dar ce-ţi inspira óre o ur'aşa de tare?
Au dóra te transpórta alu lui Baal zelu mare?
Eu, dreptu să-ţi spunu, ca sinceru urmaşu lui Ismael,
Nu credu în Dumneđeulu ce-adóra Israel,
Nici în Baal al vostru.

M A T H A N

Cređi tu că 'n consciinţa .
Şi fóra cercetare aşi da a mea credinţa
La unu idolu ce este compusu din lemnu sculptatu
Pre care ilu consuma chiar vermii nencetatu?
Nascutu, crescutu in templu şi-altariulu de aice,
Mathan şi astađi póte servia ca pontifice,
De ar fi fostu în stare să póta împaca
Dorinţa de marire cu datoria sa.

Ți mai aduci aminte de certele jimate
151
Intre Joad cu mine, când cu brutalitate
Elu mă opria în templu să fiu profumoforu,
Cându eu de desperare voiamu să mă omoru ?
Invinsu, cataiu să intru în alta cariera;
Mă 'ntrodusseiu în dulcea a curții atmosfera;
De-a regilor urechia m'apropiaiu gradatu,
Și vocea mea ajunse oracolu inspiratu.
Urđiam cu lingușire totu feliulu de cabale,
Și flori preste prapastii plantam în a loru cale :
Nimic nu-mi era sacru spre-a m'arata placutu;
Mesuri sau greutate schimbamu într'unu minutu.
Pre cât Joad cu aspra și mândra-i sumeția,
Mereu fōra cruțare sfida a lor mândria,
Pre-atât eu, mai cu minte, scieam a-i farmeca,
Spunëndule totu lucruri să-i póta încânta,
Furórea loru seusând'o cu multa iscusința,
Versându mai alesu sânge chiar fōra consciința.

In fine Athalia unu templu nou dură
Și 'ntr'ensulu Dumneđeulu celu nou se instală.
Jerusalimulu plânse de profanațiune;
Leviții cei fanatici, în desolațiune,
Cu urlete sbierara spre ceriuri ca mișei :
Eu singuru, dându essemplu fricoșiloru Hebrei,
Imbracișaiu credința cea noua 'naugurata,
Și al lui Baal preotu fuiu consacratu îndata;

Pusseiu pe capu tiara, și astu-feliu atunci eu
Mă arataiu teribilu cotră rivalulu meu.
In culmea-acestei glorii, eu simțu cu tóte-aceste,
Că Dumneđeulu care amu parasitu totu este
In sufletu-mi viu âncă și amenințatoriu;
Acésta mă și face să fiu resbunatoriu.
Ah! de-ași putea aduce cu sabia și foculu
Pe templulu seu ruine, și prada în totu loculu,
Să mă convingu în fine de neputința sa,
Să nu mai amu pe cugetu că-și póte resbuna!
Dar éta Josabeta.

S C E N A IV

JOSABETA, MATHAN, NABAL.

MATHAN

Augusta mea regina,
Ce scii c'a fostu și este de-atâtea virtuți plina,
Mă face să viu, dómna, aice să-ți vorbescu,
Ca liniscea și pacea să o restabilescu.
Unu sgomotu, care totuși en credu că-i o chimera,
Acreditatu de visuri și-a noptii atmosfera,
Era s'o întarâte în furiile ei,
Căci multu banuitu este Joad și cu ai sei.

Nu voi ca să mă laudu că eu vă voescu bine :
 Cunosc cãta mânia Joad are pe mine;
 Voiu să respundu cu bine la cei ce m'au lovit :
 De pace și blandete me aflu 'nsuflețitu.
 Traiți cum vreți în pace; țineți ori ce serbare.
 Dar de credința vóstrã ea cere o 'ncredințare :
 Ea cere (sã renunțe s'o facu nu amu pututu)
 Sã-i dați copilulu care ea ȃdice c'a veđutu.

JOSABETA

Eliacinu ?

MATHAN

Da, dómna. De dënса mi-e rușine :
 Dar daca crede 'n visuri și la acésta ține !
 Și daca de îndata nu veți voi a-lu da,
 Vẽ va privi ca dușmani ce vreți a o surpa.
 Ea cere sã-i respundeți, și e neliniscita.

JOSABETA

Ast-feliu de pace dara ea vine sã-mi trimita !

MATHAN

Mai stați la indoéla de trebui sã primiți ?
 Cu prețu așa de eftinu nu vreți sa vă platiti ?

JOSABETA

M'ar fi coprinsu mirarea să vëdu că Mathan vine
Cu reutatea 'n sufletu să facă vre unu bine,
Elu care tótă viața la altu n'a cugetatu
De câtu să faca rele și rele ne'ncetatu.

MATHAN

De ce te turburi, dómna? Au dóră ți se cere
Să-ți ia pe Zacharia, unca-ți mângâere?
Ce dragoste vë prinde pentr' unu copilu orfanu?
Acésta dă a crede c'aveți cu elu vr'unu planu?
E óre vr'unu tesauru de o valóre rara?
E omulu mantuirei ce ceriulu vë prepara?
Refusulu vostru póte mă face a 'ntari
O vorba care 'n lume începe-a se lați.

JOSABETA

Ce vorba?

MATHAN

Că elu este de-origine 'nsemnata :
Si că voiți a-i face o sórtă înalțata.

JOSABETA

Si dup'acésta vorba, Mathan pote-ar voi...

MATHAN

De voi depinde, dómna, a mă desamagi.
Eu sciu că, a minciunei duşmana nemblăđita,
Nu este Josabeta în stare să emită
Cuvinte ce-ar ascunde sinceritatea sa;
Eu sciu că adevărulu nu-lu scie 'ntuneca.
Dar adevėru să fia că elu parinţi nu are?
Aşa obscuritate ascunde-a sa nascare?
Joad ce de pe drumuri a đissu că l'a culessu
Se pote de acésta să nu fi înţelessu?
Vorbesce, te-ascultu, dómna. Sunt gata a te crede.
Şi spune adevărulu coci Dumneđeu te vede.

JOSABETA

Tu, inrentăđite, cuteđi a cuventa
De Dumneđeu când gura-ţi e gat' a-lu blestema!
Sublima-i veritate să fia atestata
De-unu omu care ocupa tribuna infestata
De alu minciunei aeru şi de veninul seu;
De tine care 'n intrigi viaţa-ţi duci mereu?

S C E N A V

JOAD, JOSABETA, MATHAN, NABAL

J O A D

Vederea óre-aice cumva me amagesce?
 Ce feliu! fíca lui David cu-acestu mişelu vorbesce?
 L'ascuţi? şi nu ţi-e frică să veđi în acestu locu
 Țişnindu de sub picióre-ţi alu Iaduriloru focu,
 Şi resturnându pe dënsulu acesti muri cu urgia
 Să cađi şi tu sub denşii, tu, scumpa mea socia?
 Ce vra elu? Cu ce frunte acestu nelegiuitu
 Ne spurca atmosfera acestui locu sântitu?

M A T H A N

Joad se recunósce din asta violenţa.
 Dar s'ar cădea să fia ceva mai cu prudenta;
 Să dea respectu reginei, să nu insulte-aşa
 Pre cel ce cu-alu ei ordinu a vrutu a 'nsarcina.

J O A D

Trimite-ne regina vre unu messagiu sinistru?
 Ce ordinu ne aduce unu ast-feliu de ministru?

M A T H A N

Am spus Josabetei ce mi-a ordonatu ea.

J O A D

O monstru fõra lege! fugi de 'naintea mea.
 In mişelii si crime intrecete-ânc'odata.
 Nu esci departe-acuma de viaţa blestemata
 A lui Dathan, Abiron, Doeg, Achitophel :
 Şi câinii cari-odata mâncau pe Josabel,
 Vedându c'asupra-ţi vine a Domnului urgia
 Astépta l'a ta uşa, şi ceru să te sfasia.

MATHAN, *turburatu*

Pîn' nu apune dioa... se va vedea sau nu...
 Din noi doi... Dar să mergemu...

N A B A L

Dar unde te duci tu ?
 Ce retaciri funeste de minte te-apucara ?
 Pe-aice este calea.

S C E N A VI

J O A D , J O S A B E T A

J O S A B E T A

Furtuna se declara :
 Furorile-Athaliei s'arata, crescú şi vinu.

Incepe să se simța a lui Eliacinu
Origine ilustra și planulu nostru mare :
Mathan era să-mi spuna si numele ce-lu are.

J O A D

Perfidulu Mathan óre n'a înțelesu ceva
Când a veđutu figura și turburarea ta ?

J O S A B E T A

Cātu amu pututu, siniore, m'amu dominatu; dar crede
Că nu e timpu de vorba : pericolulu se vede.
Noi să pastrămu copilulu pentru unu timpu mai bunu.
Pre cându nelegiuiții proiectele-și propunu,
Și pîna să n'apuce în templu a petrunde,
Pentru a doua óra dă-mi voia a-lu ascunde;
Acuma e deschissa ori care cale-omu vrea.
Și óre în deserte a-lu duce n'amu putea ?
Eu sciu chiar o poteca secreta, nesciuta,
Pe care, főr' să-lu véđa, si főr' să fiu veđuta,
Trecêndu cu elu Cedronulu, potu merge să m'afundu
Acolo unde-o data plângênd cu doru profundu
David căta scapare în fuga desperata
De-a fiului seu góna si furia ingrata.
De urși și lei ca dênsulu eu nu m'oiu spaimanta...
Dar alu lui Jehu sprijinu de ce l'amu refusa ?
Iți dau póte-o parere cu buna combinare.

Să 'ncredințămui lui Jehu acestu tesauru mare :
 In ștaturile sale eu potu ca să-lu conducu;
 Pe calea cea mai scurta ași sci ca să apueu.
 Elu n'are sufletu negru si inima fieroșă;
 Memoria lui David ii este precioșă.
 Și care rege ore nu ar compatimi,
 De cătu alu Jesabelei copilu de nu ar fi.
 Cu-unu principe ce este lovitu de-așa furtuna ?
 Acésta sórta este la toți regii comuna.

J O A D

Nefericitu consiliu tu vii ca să-mi propui !
 In a lui Jehu credința, speranța poți să-ți pui ?

J O S A B E T A

Dar Dumneșeu, elu însusi, nu ne comandă ore
 Să prevedemu cu grija la cele 'ntemplatóre ?
 N'a inarmatu elu însuși ale lui Jehu mâni
 Ca să arunce foculu și mórtea in pagâni ?

J O A D

Jehu, in care Domnulu a pusu voința-i tare,
 Jehu, in care astadi tu ai speranța mare,
 La 'nalta-i bunătate s'a aratatu ingratu :
 Elu pe-a lui Achab fiica in pace a lassatu;
 In Israel urméză profanele esemple,

Și deulu din Egiptu a conservatu în temple;
 Jehu, voindu a face 'n altar a se servi
 Unu cultu pe care Domnulu nu-lu pôte suferi,
 O caus' așa sacra, proiecte-așa de pure,
 Nu este demnu s'o serve cu mânele-i sperjure.
 Nu, nu; să nu ne 'ncredemu de câtu în Dumneșeu.
 Departe de-alu ascunde, eu voiu pe capulu seu
 Cātu mai curându să punemu coróna cea regéscă :
 Și pină să nu póta Mathan să reușesca,
 Să-lu proclamămu de rege. Nu-i timpu de-a cugeta.

S C E N A VII

JOAD, JOSABETA, AZARIAS

Urmatu de choru și de mai mulți leviti

J O A D

In templu, Azarias, mai este cineva?

A Z A R I A S

Sub ochii mei, siniore, s'a 'nchissu porțile bine.

J O A D

Nu suntu dar de câtu numai leviti și cu tine?

A Z A R I A S

Advónele lor tóte eu le-amu essaminatu.
 N'a mai remasu nici unulu, toți fug' au apucatu,

Ca turma pecatōsa de frica risipita;
 Altariulu nostru este în pacea cea dorita.
 Assemenea terōre mișeii n'au simțitu
 De câtu cându Faraonii din țera i-au gonitu.

J O A D

Poporu mișelu, nemernicu, nascutu pentru sclavia!
 Dar să ne urmămu planulu, și fia ce-o să fia!
 Dar ce mai stau aice copiii între noi?

O fata din choru

Putemu noi să ne ducem, siniore, dintre voi?
 De-a sta pe lângă templu puteți a ne 'nterdice?
 Parinții, frații nostri, suntu lângă voi, aice.

Atta

De nu suntem în stare și noi ca Iahel¹
 Să resbunămu rușinea ce-apassă pe-Israel,
 Și să sdrobimu dușmanii lui Dumnețeu celu tare,
 Putemu ca să-i dămu însă viața fie-care.
 Când pentru alu seu templu voi lupta veți purta,
 Noi celu puțin cu lacrimi vomu sei a-lu invoca.

¹ Sisara, generalu alu Chananeenilor, fiindu învins de Baracu generalulu Jidovilor, se retrase în cortulu femeii lui Haaber, numita Iahel; acēsta pre când elu dormia, ilu ucise, înfigându-i unu cuiu în capu. (Ind. C. 1V.)

J O A D

Ce braçe se 'narméza și voru să te resbune,
O Dómne! nisce preoți și nisce inimi june!
Dar cine-i va răpune, când tu-i vei susținea?
Când vrei tu, din morminte, tu poți a ne 'nviea,
Tu dai loviri și vindeci, precum dreptatea-ți cere.
Dar ei nu-și punu temeiuu în simpla loru putere,
Ci 'n numele teu care l'au invocatu mereu,
In numele-astui templu ce e locașiulu teu,
In numele lui Davidu, acelui rege mare
Ce de la tine-atâtea promiteri sacre are.
De ce sufletu-mi însa se simte sguduitu?
Divinulu spiritu óre asupra-mi a venitu?
Elu este : mă 'nferbânta; în ochii mei s'arata
A secolilor umbră și céța 'ntunecata.
Acordurile vóstre, leviți, le întonați,
Și-a spiritului sacru strigare secundați.

(CHORUL, cânta în sunetulu symphoniei instrumentelor)

Ascultați vocea Domnului mare!
Primiți-o 'n inimi cu vii placeri,
Ca earba juna și mandra care
Primesce roua în primaveri.

J O A D

O ceriu, ascultami vocea. Pamântule, veghiéza.
 O Iacob, nu spune ca Domnulu dormitéza.
 Periți, o fii ai crimei! dreptatea lui e drépta.
 Sculați toți în picioare, căci Domnulu se deștepta.

(Aice reîncepe symphonia, și Joad reia cuvântulu)

Cum aurulu puru ore în plumbu¹ s'a transformatu ?
 Ce pontifice este² pe-altare sugrumatu ?
 Plângi, plângi, Jerusalime, cetate multu perfida,
 Care-ai perdutu profetii cu mâna-ți omucida !
 Tu nu mai esci iubita de Dumneđeulu teu;
 Tëmâia ta la dënsulu e fumu spurcatu și greu...

Ce duceți în cetate femeiele aceste
 Și-acești copii³ ? ilustra cetate nu mai este :
 Captivi suntu sacerdoții, goniți suntu regii sei.
 Și Domnulu nu voesce să-lu mai serbeze ei.
 V'aprindeți voi, o Cedri ! restórnate, o templu !
 Jerusalime sânte, ce faci durerea mea,
 Ce brațu făcu din tine așa de tristu essemplu ?
 O Dómne, n'ai putea
 Din ochimi să faci doe sorginți de lacrimare
 Să plângu Jerusalimulu, să-lu plângu cu nencetare ?

¹ Joas.

² Zacharia.

³ Captivitatea Babilonei.

A Z A R I A S

O templu sântu !

J O S A B E T A

O David!

Chorulu

O Dómnne, te îndura;

Fii bunu, și de la dinsa întórce a ta ura.

*(Symphonia reîncepe, și Joad după unu momentu
o întrepu)*

J O A D

Dar ce cetate noua se vede 'n stralucire
 Eșindu dintre deserte? Vedeți, și admirați!
 Pe fruntea sa ea pórtá un semnu de nemurire!
 Popórelor din lume! priviți-o și cântați.
 Jerusalimu renasce ¹ mai mare în marire.
 Ce cauta copiii ² acei bine 'mbracați
 Ce-alérga prin cetate nebuni și resfațați?
 Jerusalimu! ridica susu capulu cu 'ngómfare;
 Privesce pe toți regii de gloria-ți mirați:
 Popórele, 'mperații, în fața ta plecați,

¹ Besserica.² Gentilii.

Picioarele-ți saruta cu umilința mare :
Lumina ta conduce popóarele din lume.
Ferice celu ce-adora alu lui Sion scump nume !

In elu e Dumneđeu !

O, ceriuri, roua vóstra o reversați în spume,
Ca pre pamentu să nasca mántuitorulu seu !

J O S A B E T A

Dar vai ! putemu noi óre acésta s'ó sperámu,
Când Regii dintru cari pre elu ilu așteptámu...

J O A D

Prepara, Josabeto, coróna cea bogata
Care-a purtat'ó David pe fruntea sa sacrata.

(Cátre Leviti)

Și voi, veniți cu mine acolo unde sciți
Că stă ascunsu, departe de ochi nelegiuți,
Depositulu acela de lănci și spade late,
In filisténulu sânge odata implântate,
Pe care David însuși de-atunci le-a consacratu
Lui Dumneđeu ce 'n lupte mereu l'a ajutatú.
Acum a venitu timpulú să se utilizeșe.
Toți bine credinciosii acum să mă urmeșe.

S C E N A VIII

SALOMITA, CHORULU

S A L O M I T A

Ce temeri, sorióre! ce grije să purtămu!
 Ce feliu de sacrificii
 Profume și premicii,
 L'altariulu teu, o Dómne, avemu să închinămu?

Una din fetele Chorului

Ne asceptamu noi óre
 Ca 'n casa cea de pace cu ochii să privimu
 Și chiar să mânuimu
 Cumplite lănci și spade de mórte-aducétóre!

Alta

De ce Jerusalimulu stă mutu și 'n nepasare¹
 Când se gatesce-o lupta chiar pentru Dumneđu?
 Perdut'a óre Abner și elu curagiul seu
 In ziua când ne-astépta pericolu așa mare?

¹ Acésta strofa și cea urmatóre nu se gasseseu în primele edițiuni ale lui Racine. E téma, dice La Harpe, ca reutatea n'a voitu să le aplice lui Lud. XIV. și că inimicii autorului nu s'au servit de aceste versuri spre ai face reu.

SALOMITA

Dar vai! cine cutéza să iea sub aparare
 Pe inocentu în țera în care nu domnescu
 De câtu lingușitorii ce regii amagescu,
 Și unde celu mai tare
 E omulu celu mai mare?

Alta

In asta 'mprejurare terribila, estrema,
 Pe ce capu se va pune sacrata diadema?

SALOMITA

Se scie, sorióre,
 Că Domnulu a vorbitu;
 Dar cum vom sci noi óre
 Aceea ce profetulu cunósce negreșitu?
 Acésta inarmare va fi mēntuitóre?
 Sau mórtea ne-a urđitu?

Totu chorulu, cânta

Amenințări! promiteri! mistere! îndoele!
 Ne se pređicu și bunuri și rele cându și cându!
 Dar póte-se iubirea cu patimele grele
 Vr'o data să se 'mpace, să mérg'armonisându?

O voce singura

E gata ca să cađa o flacara cumplita;
 Sion nu va mai fi.

O alta voce

Dar Dumneđu protege cetatea sa iubita :
Sion nu va peri.

Prima voce

Sion în ochimi are anticele-i splendori.

A doua voce

Eu vedu în ori ce parte lucirea-i reversata.

Prima voce

Intr'unu abisu teribilu Sion va cadea 'ndata.

A doua voce

Sion își are fruntea maréța susu în nori.

Prima voce

Ce trista decadere !

A doua voce

Marire maiestósa !

Prima voce

Ce țipete ! ce doliu !

A doua voce

Invingere frumósa !

O a treia voce

Să aşteptăm în pace; căci bunulu Dumneḃeu
Misterul ne-lu va spune când va afla cu cale.

Câte-şi trele vocile

Se cade-a ne supune plecaţi mâniei sale,
Iar în a sa iubire noi să sperăm mereu.

O alta voce

Scutitu de turburare e cela ce iubesc
Pre bunulu Dumneḃeu.
Elu voea sa înalta de-a pururea 'mplinesce;
Nu are 'n alu seu sufletu de câtu amoriulu seu.
Ce alta fericire, o Dómne, mai doresce
Unu omu în asta lume de câtu amoriulu teu?

Finele actului alu treilea.

ACTULU ALU PATRULEA

SCENA I

JOAS, JOSABETA, ZACHARIA, SALOMITA,
UNU LEVITU, CHORULU

SALOMITA

Eliacinu se vede venindu cu maiestate
Alături cu-a mea mama, alături cu-alu meu frate.
Ce lucruri învelite cu denșii ei aducu?
Ce este acelu paloșu ce radicatoru 'lu ducu?

JOSABETA, *catră Zacharia*

Tu pune-aici, copile, pe masă, la o parte
A santei legeri nostre infricșata carte.
Și tu, Eliacine, aședă lângă ea
Augusta diadema spre-a se putea vedea.
Levitule, tu, pune aici lângă corona
Alu lui Davidu sântu paloșu; așa Joad ordona.

J O A S

Ce suntu aceste, Dómna? la ce au a servi
 Și cartea, și coróna, și paloșulu aci?
 De cându a voitu Domnulu să me primescă 'n templu,
 Eu nu amu veđutu ánca asemenea essemplu.

J O S A B E T A

Mirarea 'n data, scumpe, ți se va deslega.

J O A S

Voesci pe a mea frunte coróna a cerca?
 Ah, gloria ei, dómna, n'o profanați prin mine!
 Memoriei lui Davidu respectu i se cuvine.
 Unu bietu copilu ce fuse la ursi abandonatu...

J O S A B E T A, *cercându pe capu-î diadema*

Copile, voiu a face ce-mi este ordonatu.

J O A S

Dar vėdu eșindu din gură-ți suspinuri repetate!
 Plângi, dómna! ce durere sau mila te abate?
 Au nu cum-va eu asta-đi sunt póte destinatu
 Ca a Jefteei fiica să fiu sacrificatu,
 Ca să împacu prin mórte-mi a Domnului urgia!
 Supusu l'alu seu parinte un fiu trebui să fia.

J O S A B E T A

De la Joad ce vine îndata vei afla
A ceriului voința. Iar noi vë vomu lassa.

SCENA II

JOAD, JOAS

J O A S, *alergându în brațele ponteficelui*

Părintele meu!

J O A D

Scumpe!

J O A S

Ce suntu tóte aceste?

J O A D

Copile, éta timpul a-ți spune totu ce este.
Deci afla ce voesce acuma Dumneșeu
Să faci și tu, copile, cum și poporul seu.
Arméză-te c'o noua credința și tăria;
E timpul s'arați zelulu și-ardórea acea viia
Ce m'amu silitu a face în tine a se 'ntari
Și ast-feliu către Domnulu să poți a te plati.
Așa simțire 'nalta în inima-ți trăesce?

J O A S

Sunt gata-a'mi da viața, când Domnulu o voesce.

J O A D

Cetindu-ți istoria, ții minte, fiulu meu,
Ce legi infricoșate impune Dumneșeu
Aceluia ce este menitu să fia rege ?

J O A S

Nainte de cât tóte sciu că e scrisu în lege ¹
Ca auru și avere să nu pót'aduna;
De Domnulu să se téma; să aiba 'n fața sa
Preceptele lui sante, și lor să le urmeșe,
Iar cu nedrepte sarcini pe frați să nu 'mpileșe.

J O A D

Dar când ți s'ar propune, pre cine-ai preferi
Din vechii regi ai nostri ca tipu a urmari ?

J O A S

Din vechi regi ai noștri mai bunu modelu îmi pare
Davidu carele 'n Domnulu avea credința mare.

J O A D

Promiți a nu te-abate din lege nici unu passu
Ca Joramu pagânulu sau ca Ochoziasu ?

¹ Deuteronomu. Cap. 17.

J O A S

Parintele meu!

J O A D

Spune; rostesce, te declara...

J O A S

Ca ei, și mai reu âncea, emululu loru să piara!

JOAD, se prosterne la picióarele sale

O scumpulu meu parinte, de ce te pleci așa?

J O A D

Me 'nchinu la alu meu rege, și voiu respectu a-i da.
Joas, fiu demnu de Davidu, stramoșulu teu celu mare!

J O A S

Joas! eu?

JOAD, radicându-se.

Vei sci îndata cu căta îndurare,
Cându muma-ți în furóre voia cuțitulu seu
In sinu-ți să-lu înfiga, prea bunulu Dumneđeu
Te smulse de la mórte și mie mi te dete.
Dar nu esci scapatu âncea de a turbărei sete :
Precum a vrutu o data să pérda 'n ochii sei

In tine celu din urma copilu din fiulu ei,
 Cruđimea ei ș'acuma neincetatu te cata
 Și va ca să te pérda cu furia turbata.
 Dar sub stindardu-ți sacru sciuiu a aduna
 Poporulu ce stă gata chiar a te resbuna.

Intrați, capi de familii antice și sacrate,
 La sântele oficiuri mereu predestinate !

SCENA III

JOAS, JOAD, AZARIAS, ISMAEL,
 TREI ALTI CAPI DE LEVITI.

J O A D

Acestia suntu, o rege, resbunatorii tei !
 Priviți pe-alu vostru rege, o sacerdoții mei !

A Z A R I A S

Eliacinu ?

I S M A E L

Copilulu ce 'n locurile-aceste ?...

J O A D

Alu regilor Iudei moștenitoriu elu este :
 Copilulu celu din urma alu lui Ochozias,
 Crescutu, cum sciți, în templu sub nume de Joas.

Intréga Iudeea, plângându trista ursita
A unei floricele atâta de crudu cosita,
Cu frații sei o data creșusse c'a muritu.
De sabia, ca dênșii, și elu fusse lovitu :
Dar Dumneđu de mórte sciu ca să-lu ferésca;
Pastră în elu caldura ce-era să-lu parasésca;
Intunecà vederea la carneficii sei;
Permise Josabetei să-lu ia la sinulu ei,
Și-avendu-me 'n acésta pe mine de complice,
Adaposti în templu pre elu și-a sa nutrice.

J O A S

De atâte bine faceri și-amoriu ce-ți datorescu,
Puté-voiu eu, parinte, vre-o-data să-ți plătescu ?

J O A D

Pastréza pe-alte timpuri acésta mulțamire.

Eata regele vostru, a vóstra mântuire :
Leviți, eu pănó asta-đi sciuiu a vi-lu pastra;
Acuma-i tréba vóstra de-a sei a-lu confirma.
A Jesabelei fiica, aflându că Joas este
Traindu și în viața în locurile-aceste,
Cu furia de fiara asupra-i va cadea.
Nainte de-alu cunosce, voesce-a-lu perde ea.
Voi, preoți sânti ! fiți gata să-i preveniți urgia :
E timpul să iea capetu rușinea și sclavia,

Să vă radicați legea, pre regi să resbunați,
Și'n cele două triburi pre rege-lu proclamați.
För' indoiala fapta va fi pericolósa;
Atacu pe o regina teribila, fiersa,
Ce are sub stindarde seiđi nenumerați,
Straini fóra de lege, și Jidovi renegați;
Dar forța mea e'n Domnulu și nu me temu de mórte.
Acestu copilu resolve a lui Israel sórte.
A Domnului urgia s'a și manifestatu;
Ea nici nu scie áncă c'aici v'amu adunatu.
Ne crede fóra arme și fóra aparare.
Să proclamámu pe rege cu graba cea mai mare;
Pe urma, ajutoriulu lui Dumneđu chemáнду,
Și 'n inimele tóte credința deșteptáнду,
Cu inimele-aprinse, să mergemu fóra frica
Să atacámu în casa-i pe-a nostra inemica.
Și ce inimi mișele, cându ne-oru vedea venindu,
Unu scopu atátu de nobilu și sacru urmarindu,
Nu voru urma îndata asemenea essemplu?
Unu rege, ce chiar Domnulu nutri în al seu templu,
Inconjuratu de preoți, urmașu lui Aaron,
Luptáнду să revendice alu moșiloru sei tronul,
Servinduse cu arme de lume venerate,
Și Domnului Puterei de Davidu consacrate!
Vor fi nelegiuții de Domnulu fulgerați.
In pagânesculu sânge voioși vă resfațați;

Ucideți Tyriani, și chiar Israeliții.
Au dóra nu ve trageți voi însuși din leviții
Cei cari, când vȃdura cã unu îndemnu fatalu
Fãcu ca Israelulu s'adore pe Baal,
För' ași cruța parinții și rudele ce-avura,
Toți vȃrsatori de sânge de voia se facura,
Și ast-felu dobândira onórea de a fi
Ei singuri în altare cu dreptulu de-a servi ?

Dar vȃdu cã zelulu vostru de-alu meu nu e departe.
Jurați dar înainte pe-acésta sânta carte
Cã pentru acestu rege aveți ca să traiți,
Aveți a purta lupte, aveți să și muriți !

A Z A R I A S, *la capetulu mesei punȃndu
mãna pe carte.*

Da, noi jurãmu aice, cu toții în unire,
Sã stabilimu eterna a lui Joas domnire,
Sã nu depunemu arma ce ni s'a datu în mãni
Nainte de a perde dușmanii sei pagãni !
Și celu ce va înfrãnge acestu juramȃntu mare
Sã sufere, o Domne, ceresca-ți resbunare !
Copiii sei cu dȃnsulu, sub ura ta cađuți,
Sã fia'n rãndu cu morții ce nu-ți mai suntu sciuți !

J O A D

Dar tu pe-acésta carte ce este-eterna-ți lege,
Cã-i vei pastra credința nu vii să juri, o rege ?

J O A S

Potú eu óre la lege a nu me conforma ?

J O A D

O fiulu meu, dá-mi voia să te mai chiemu așa,
Ca să-ți aratu iubirea și lacrimile care
Mi-au smulsu grija și frica de-alu teu pericolu mare.
Crescutu de tron departe, tu înca vai! nu scii
Ce farmecu are-acésta marire'n care vii;
Tu nu cunosci beția puterei absolute,
Nici pe lingușitorii cu buđe prefacute.
Ei îți vor spune'n data că cele mai mari legi
Se dau spre a supune poporul prostu sub regi;
Că voia unui rege nu are frêu în lume;
Că are dreptu a face victime'n alu seu nume;
Sub lacrima și munca, sub sceptru de feru greu,
Poporul se cuvine să sufere mereu;
Că cere să te surpe cându nu e 'mpilatu bine;
Ast-feliu din cursa'n cursa atras mereu, în fine,
Ei voru corrumpe 'n tine ori ce frumosu avêntu,
Virtutea-ți vor descri-o ca demonu pe pamêntu,
Voru face c'adevêrulu să-ți fia în horóre.
Celu mai cu minte rege prin ei cade 'n eróre.
Pe-acésta sacra carte, promite, fiulu meu,
Că Domnulu totu deauna va fi 'n eugetulu teu;

Că cu nepartinire vei judeca pe-ori cine;
 Că Domnulu va fi jude între seracu și tine;
 Că-ți vei aduce aminte c'ai fostu ca ei sarmanu
 Ascunsu sub o cămășa de inu ca unu orfanu.

JOAS, *in midiloculu mesei, cu mânele pe sânta carte.*

Promitu să facu aceea ce legea îmi prescrie.
 Lovesce-me, o Dómne, cându nu voiu urma ție!

JOAD

Vin' dar; oleiulu sacru să punu pe fruntea ta.
 Josabeto, vino; puteți a v'arata.

S C E N A IV

JOAS, JOAD, JOSABETA, ZACHARIA, SALOMITA,
 AZARIAS, ISMAEL. TREI ALTI CAPI AI
 LEVITILORU, CHORULU

JOSABETA, *imbracișând pe Joas.*

O rege, fiu lui Davidu!

JOAS

O maica mea cea buna!
 In brațe-mi, Zachario! ca frații... împreuna!

JOSABETA, *cotra Zacharia.*

La regele. copile, prosterne capulu teu.

(Zacharia se arunca la piciorele lui Joas.)

JOAD, *pre când ei se îmbracişau.*

Copii, fiţi totu deauna uniţi în Dumnezeu!

JOSABETA, *cõtra Joas.*

Scii dara din ce sânge se trage alu teu nume?

JOAS

Sciu că fõra de tine ađi nu eram în lume.

JOSABETA

Potu dara pe-alu teu nume, Joas, să te numescu?

JOAS

Joas în totu deauna-ţi va đice : te iubescu.

Chorulu

Cum! ce feliu...

JOSABETA

Joas este.

JOAD

Ce ne va spune óre

Levitulu care vine... ?

SCENA V

JOAS, JOAD, JOSABETA, ZACHARIA, SALOMITA,
AZARIAS, ISMAEL, ALTI TREI CAPI DE LEVITI, UNU
LEVITU, CHORULU.

UNU LEVITU

Arama sunat6re

S'aude în totu loculu ter6rea respandindu;
In tabera de-afara se v6du focuri lucindu;
De siguru c'Athalia adun'a sa armata;
Eșirea chiar ne este de totu împedicata;
Și muntele celu sacru și templulu s'au coprinsu;
De Tyriani selbatici totu loculu e încinsu;
Amu auđitu pe unulu spun6ndu în gura mare
Că Abner este 'n lanțuri iar noi f6r' aparare.

JOSABETA, c6tra Joas.

Copilulu meu, scii bine că totu ce s'a pututu
Ca să te scapu cu viața pîn' asta-đi am facutu.
Dar, vai! casa lui Davidu de Domnulu e uitata!

JOAD, c6tra Josabeta.

Cum! vrei tu c6tra Domnulu să te ar6ți ingrata
Și să atragi urgia-i asupra lui și-a ta?
Și dac'ar voi Domnulu chiar a estermına

Familia lui David cu-asemenea horóre,
 Nu te-afli tu aice pe sântulu munte óre,
 Aice unde tatalu Hebreiloru ¹ veni
 Și fóra să cártésca în fiulu seu Iovi,
 Și chiar pre rugu ílu puse cu 'ncredere în sine
 Că Domnulu celu din ceriuri promiterile-și ține,
 Sacrificându-i ast-felu speranța chiar ce-avea,
 De a'și vedea urmașii din fiulu ce perdea !

Amici, acum la lucru! s'apuce fia-care
 Din capi cu-a sa ostire o parte spre-aparare;
 Tu, cõtra miada nópte; tu, cõtra resaritu;
 Tu cõtra miada țilei; tu cõtra asânțitu.
 Nici unulu din voi însă să nu se precipite,
 A-mi da pe fața planulu cu fapte prea pripite;
 Și fia-care'n fine, în datoria sa,
 Să stea chiar mortu la postulu ce-i voiú încredința.
 Dușmanulu ne privsce în crunta sa orbire,
 Ca turme ce-ain fi gata chiar de macelarire,
 Nu crede că aice comandă Dumnețeu.
 Te ține, Azarias, de regele mereu.

(cõtre Joas)

Vin', ramurá iubita de o sãmânța mare!
 Insufla óstei tale o noua cutedare!

¹ Abraham. (Nota lui Racine).

Vin', pune diadema aici între ai tei;
 Și piei macaru ca rege, de trebuie sa piei!
 Urméda-lu, Josabeto.

(Cötra unu Levitu.)

Tu, dă-mi armele-aceste.

(Cötra Choru.)

Voi, laudați pre Domnulu, căci întru noi elu este.

SCENA VI

SALOMITA, CHORULU.

Chorulu cânta

Plecați, plecați, voi fiii lui Aaron, plecați!

O causa mai pura

Stramoșii nu avura.

Plecați, plecați, voi fiii lui Aaron, plecați!

Voi pentru rege

Și pentru lege

Și pentru Domnulu, voi vă luptați!

O voce singura

Cumu fulgeri tu, Domne, în a ta urgia?

Au nu esci tu dóra acelu Dumneđeu

Nempacatu și reu

Carele-și resbuna în a sa mânâia?

O alta voce

Cumu aręți tu, Dómne, marea-ți bunatate?
 In horórea care asta-đi ne aflămu,
 Nu ascultți tu óre cum te implorămu?
 Au nu esci tu Domnulu fóra reutate?

Chorulu

Cumu, aręți tu, Dómne, marea-ți bunatate?

O voce singura

Reii asta-đi, Domne, armele radica
 Numai contra ta.
 Ei đicu fóra frica :
 Dumneđeu nu trebui a se mai serba;
 De-a sa subjugare
 Să ne scutarămu;
 Ale lui altare
 Să le sfaramămu;
 Sântii lui să cada
 Sub a nóstra spada ;
 Să nu mai remăna nici o suvenire
 Nici de alu seu nume, nici de-a sa marire;
 Să nu mai domnésca elu preste paměntu;
 Christulu seu ¹ să aiba parte în morměntu !

¹ Prin vorba *Christu* se înțelege *Unsulu Domnului*.

Chorulu

Cumu fulgeri tu, Dómnne, în a ta urgia?
Au nu esci tu dóra acelu Dumneđeu
Nempacatu si reu
Carele-și resbuna în a sa mânia?

O voce singura

Trista remasița din ai nostri regi!
Flóre de-o tulpina atátu de frumósa,
Vai! iar te omóra muma nemilósa
Care se resfață în fóra de legi!
Sciu ei a ne spune, rege multu iubitu,
De-a vegheatu vr'unu ângeru pre léganulu teu,
Atunci cându pe capu-ți atêrnau cuțițu
Gata a ucide chiaru pe Dumneđeu?
Sau a voitu Domnulu a re'nsufleți
Chiaru a ta cênușa spre a ne domni?

O alta voce

Elu e culpabilu, Dómnne, de crima 'nfricoșata
Ce moșulu seu comisse negându numele teu?
Nu póte elu să spere ertare nici o data,
O mare Dumneđeu?

Chorulu

O Dómnne! unde este antica-ți bunatate?
Nu esci tu acela ce iérta la pecate?

Una din fetele chorului, fõra a cânta.

Iubite soriõre,
Nu auđiți voi õre
Trompetele sunându
Totu loculu spaimântându ?

SALOMITA

Orõre! vai! s'aude!
S'apropie... sosescu...
Ai Tyrului selbatici, cu cetele lor crude,
Macelulu pregatescu.
De-asemine terõre
Curându să ne ascundemu, și iute să fugimu !
L'altare, soriõre,
Să ne adapostimu!

Finele actului alu patrulea.

ACTULU ALU CINCILEA

SCENA I

ZACHARIA, SALOMITA, CHORULU.

SALOMITA

Iubite Zachario, ce nou o s'auđimu ?

ZACHARIA

Rugați-vă la Domnulu cu inima ferbinte :

O ora înfricoșata ne este înainte ;

Se 'ncepe lupta, soro, și ordinulu s'a datu.

SALOMITA

Joas ce face însă ?

ZACHARIA

Joas s'a 'ncoronatu :

Pontificele-asupra-i versă sânta unsóre.

O ceriu ! vedeai figura la toți veselitóre

Privindu pe acestu rege ca din mormentu eșitu !

La elu se vede, soro, o marca de cuțitu :

Era acolo încă și buna lui nutrice,
 Care, ședându ascunsa pe lînga templu-aice,
 Pașia acestu depositu, de care nu scia
 De cătu Dumneșeu numai și buna maica mea.
 Plangeau leviții nostri cu plînsu de bucuria
 Și reversau în plînsetu strigări de veselia.
 Iar elu, între aceste, bunu, veselu, dulce, blîndu,
 La unulu catându candidu, la altulu mâna dîndu,
 Jura ca sa-i asculte cu inima curata,
 Numindu pe unii frate, chemându pe alții tata.

SALOMITA

Acestu secretu e ore și-afara respanditu ?

ZACHARIA

Secretulu este încă în templu marginitu.
 A filor lui Levi oștire, împarșita,
 Intr'o tacere-adînce, la porți e rînduita.
 Toți trebui de odata să mērga într'unu passu,
 Să strige : să traiasca ! susu regele Joas !
 Parintele meu șisse ca regele să fia
 Pașitu de Azarias, să nu dea 'n batalia.
 Daru Atalia, cruda, cu ochii plini de focu,
 De întarirea noastră în templu-și bate jocu;
 Ea porțile-de arama va sparge cu machine,
 Și vra s'aduca tôte în sânge și ruine.

Căți va de-ai noștrii, soro, cu cale au aflatu
Ca într'unu locu ce este pe sub pamântu sapatu
Să se ascunda arca cu legea precioasă.
Ce feliu! tatalu meu disse, o, frica rușinoasă!
Dar arca, care turnuri superbe-a oboritu,
Ea, care Jordanulu în cursu-i l'a opritu,
Ea, care dumneștii pagâniloru rapune,
Să fuga de-o muere ce 'n-calea ei se pune!
Maicuța mea sarmana, privindu când la altaru,
Când la sublimulu rege, cu seffetu 'n amaru,
För' a vorbi nimica, sdrobita de durere
Ar smulge lacrimarea la ori și ce vedere.
Iar regele în brațe o-apucă cându și cându...
Iubite sorióre, veniți încoa curându;
Și daca trebui asta-ți să péra-alu nostru rege,
Și sórta nóstra trebue de dânsul să se lege.

SALOMITA

Ce insolentu totu bate la pórtá? auđiți?
De ce alérge ast-feliu leviții ametiți?
Voru ei ale loru arme să le ascunda óre?
Amenințatu e templulu?

ZAHARIA

Taceți, dragi sorióre;
Căci eată Abner vine.

SCENA II

ABNER, JOAD, JOSABETA, ZACHARIA,
SALOMITA, ISMAEL, DOI LEVITI, CHORULU.

J O A D

Să creðu în ochii mei ?

Tu, Abner ! pe ce cale putura pașii tei
Să trecă printre oștea ce ne asediéda ?
Sciam că Athalia, ce tóte le cutéda,
Ca să-și assiguređe proiectulu seu spurcatu,
Te-avea în închisóre, în lanțuri ferecatu.

A B N E R

Așa este, siniore ; de mine ea se teme :
Dar nu eu facu turbarea ce 'n inima ei geme.
Inchissu din alu ei ordinu în închisóre grea,
Credému că, daca templulu în mâna-i va cadea,
Vrându setea sa de sânge să și-o îndestuleđe,
Credému, đicu, că de viața o să mă ușuređe,
Să nu mai ajungu đioa în care regii mei
S'ar stinge prin cruđimea acestoru cruđi mișei.

J O A D

Prin ce minune-aflat'ai ertare de la dênșa ?

A B N E R

Dór numai Domnulu scie ce se petrece intr'ênsa.
 Ea me chiemă și-mi disse cu aerulu restitu;
 «Soldatii mei totu templulu acum l'au ocolitu;
 «In prafu si in cenușa potu dice să-lu prefaca,
 «Și Dumneđeulu vostru nu are ce să-mi facă.
 «Dar daca ai sei preoți voru templulu a-lu scapa,
 «Cu doue lucruri numai ilu potu rescumpera.
 «Să mi s'aduca 'ndata Eliacinu celu june
 «Și-averile lui David ce dupe cumu se spune
 «Joad le ține-ascunse chiar sub sigilulu seu
 «Spre a-i servi la planuri de cari mă temu eu.
 «Mergi, spunele că ast-feliu îi voiu lassa în pace.»

J O A D

Și ce cređi, scumpe Abner, că se cuvine-a face?

A B N E R

Totu aurulu lui David, de este-adeveratu
 Că ast-feliu de tesauru ți s'a încredințatu,
 Și ori-ce scula rara ți s'a mai datu vre-odata,
 Și ai de la acésta regina blastemata,
 Dă totu ce ea-ți vacere. Sau vrei să veđi venindu
 Paganii pină 'n templu, altariulu sântu sdrobindu,
 Rapindu chiar arcanóstra în crunta loru turbare
 Versându chiar alu teu sange pe sântele altare!

J O A D

Putemu noi însă, Abner, cu cugetu liniscitu
Ca să predăm la mórte pe-acestu nefericitu
Copilu ce însuși Domnulu mi-l'a 'ncredințatu mie ?
Să ne plătimu cu dēnsulu, ar fi o mișelie.

A B N E R

Vai ! Dumneșeu me scie; macar de așiu putea
Crușimea Athaliei s'o 'ntóre' asupra mea,
Ca sângele lui Abner s'aline-a sa turbare,
Și-acestu copilu să scape de-așa pericolu mare !
Cu-atâta grije însă de ce vă chinuiți ?
De va peri elu, óre voi n'aveți să periți ?
Vē cere óre Domnulu ceva cu neputința ?
Spre a 'mplini a unui tiranu cruda voința,
Moise, de-a sa muma pe Nilu abandonatu,
Fusese din pruncia peirei condamnatu :
Dar Dumneșeu viața voindu să i-o pașeșca,
Făcu ca chiar tyranulu în casa sa să-lu crēșca.
De unde scimu noi óre c'alu teu Eliacinu,
Predestinatu să aiba asemenea destinu,
N'a 'nduișatu simțirea acestei mueri crude
Care-a trimissu la mórte atâția regi și rude ?
Și tu și Josabeta, puturați observa
Că ea l'a lui vedere mișcata s'areta;
Eu amu veđutu la dēnsa urgia în scadere.

(*Cotra Josabeta.*)

Dar tu, dómna, acuma de ce stai în tacere ?
 Pentr'unu copilu ce-ți este strainu, poți suferi
 Ca Joad să lasse a se macelari
 Copilulu teu, pe tine, și foculu să consume
 Altariulu ce-adoréda alu Dumnului sântu nume ?
 Ce-ați face mai multu óre când elu s'ar trage chiaru
 Din vechii regii nostri periți în modu barbaru ?

JOSABETA, (*incetu cotra Joad.*)

Veđi câtă duiosia de regii sei elu are :
 De ce nu-i spui tu tóte ?

J O A D

Nu este timp; răbdare.

A B N E R

E scumpu timpulu, siniore; mai scumpu de câtu gân-
 Pre câtu spre a-mi respunde tu ánca te 'ndoesci, [desci
 Mathan lâng' Athalia mereu semnalulu cere
 Spre a grabi măcelulu, unica lui placere.
 Primesci tu a mea ruga, sau nu sunt ascultatu ?
 În numele acestui sântu locu și 'nfricoșatu,
 În care maiestatea lui Dumneđu domnesce,
 Ori câtu de dura lege în sufletu ne lovesce,
 Să cugetămu de-acésta lovire-a ne feri,

Să-mi dați celu pucinu timpul ca să mă potu gândi;
 Eu chiar din asta nópte voiu pune truda multa
 Ca să asiguru templulu de ori și ce insulta.
 Dar vědu că eu cu vorbe și lacrimi nu vē 'mpacu;
 Convicțiunea vóstra eu nu potu să o facu;
 Virtutea vóstra este în voi prea întarita :
 Ei bine! dațimi dară o arma oțelita;
 La porți unde dușmanulu m'astăpta spumegându,
 Acolo'n aparare să mergu să moriu luptându.

J O A D

Parerea ta e buna; eu mă unescu cu tine :
 Să 'nlaturămu, da, Abner, pericolulu ce vine.
 E dreptu că alu lui David tesauru nestimatu
 Fidelității mele de elu s'a 'ncredințatu;
 A Jidoviloru trista speranța era 'ntr'ênsulu;
 De-aceea avemu ochii neadormiți pe dênsulu :
 Dar daca Athalia voesce a-lu avea,
 Eu voiu indestula-o; să vina ea să-lu iea.
 Cu capii óstei sale aici póte să via;
 Dar de-ale nóstre-altare înlăturați să fia
 Străinii ce au sete de prada și omoru :
 Cruțatu să fia templulu de furielē loru.
 Căci de copii și preoți, nu credu să-i fia téma.
 De suita ei să-ți fia aminte mai cu séma.
 Și câtu despre copilulu ce face spaima sa,

Eu sciú prea bine, Abner, lealitatea ta;
 În fața cu ea dara voiú spune cine este :
 Vei judeca de are, în casurile-aceste,
 Dreptate Athalia a-lu cere și-alu avea.

ABNER

Îlu iéu de-acum, sinioare, sub apararea mea.
 Acum alergu, căci trebui la dēnsa a mă duce

SCENA III

JOAD, JOSABETA, ZACHARIA, SALOMITA,
 ISMAEL, DOI LEVITI, CHORULU

JOAD

Venit'a ora, Dómne! victima ți s'aduce!
 Tu, Ismael, asculta.

(Îi vorbesce încetu.)

JOSABETA

O Dumneđeulu meu,
 Arunca iareși velulu ce-ai pussu pe capulu seu
 Atunci cându, ascundēndulu de-a resbunării crima,
 Ai datu în a mea grije să scapu asta victima!

JOAD

Alérga, Ismaele, fii bravu și cumpetatu;
 Urméda întru tóte precumu ți-am ordonatu :

Și mai cu séma cata ca la a sa intrare
 Să fia câtu se pôte o linisce mai mare.
 Pentru Joas acuma, copii, unu tronu gatiti;
 Elu să inainteđe urimatu totu de leviți.
 Tu, dómná, fă să vina și buna lui nutrice;
 Iar plânsetele tale să inceteđe-aice.

(Cotra unu levitu.)

In data ce regina, cu tóta suita sa,
 Va trece peste pórtá și 'n templu va intra,
 Tu, főr' a perde timpulu, fă să resune 'ndata
 Trompeta de bataia, ca spaima să resbata
 In tabara pagâna, apoi vei repeți
 Poporului să vina pe rege-a mântui.
 Și fă ca să se scia că prin minune mare
 Joas este în viața aici lângá altare.
 Elu vine.

S C E N A IV

JOAS, JOAD, JOSABETA, ZACHARIA, SALOMITA,
 AZARIAS, TRUPE DE PREOTI SI DE LEVITI,
 CHORULU

J O A D

Leviti, preoți de Domnulu consacrați,
 Stați împrejuru, aice, dar főr' să v' aretați;

Urmându comandei mele și fōra a vė teme
Să așteptați în pace ca vocea-mi să vė cheme.

(Se ascundu toți.)

O rege, sper că astă-ți ajungu dorința mea,
Dușmanii la genuchi-ți tu astă-ți vei vedea.
Tyrana ce 'n pruncia voia să te omóre
Aice vine iarăși asupra-ți cu furóre.
Dar nu te teme; afla că împrejurulu teu
Alu resbunarei ânger cu noi este mereu.
Iea loculu teu pe tronu-ți... Dar Athalia vine,
Să tragu deocam-data acestu vėlu preste tine.

(Trage o cortina.)

Iți pierē fața, dómna!

JOSABETA

Dar potu eu să privescu
Pre assassini în templu și să nu mă palescu ?
Nu veți, nu veți, siniore, escorta asta mare...

JOAD

Vėd că se reinchide a templului intrare.
Suntemu în siguranța.

S C E N A V

ATHALIA, JOAS, JOAD, JOSABETA, ABNER.
SUITA ATHALIEI

(Joas ascunsu în dosulu cortinei.)

ATHALIA, cötra Joad.

A, tu, seducatoriu,
De intrigi, de comploturi eterne urditoriu!
Tu, care tota lumea o turburi din placere,
Tu, inemicu de morte a ori și ce putere!
Tu, care totu în Domnulu mereu te-ai sprijinitu,
Mai poți să ȃci acuma că n'ai fostu amagitu?
Elu mi te-a datu în mâna și templulu și pe tine;
Pe chiar altariulu vostru acuma se cuvine
Să te... dar nu; cu prețulu ce-mi dați mă mulțumescu.
Promisiunea vöstra eu viu ca să priimescu:
Tesaurulu, copilulu, să mi s'aduca 'ndata...
Curându : unde suntu?

J O A D

Döмна, vei fi îndestulata;
Voiu face ca de-o-dată să-i veȃi pe amândoi.

(Cortina se ridică. Se vede Joas pe tronulu seu; nutricea sa în genuchi la drépta : Azarias, cu sabia în

mâna, în picióre la stânga sa; și aprópe de dânsulu Zacharia și Salomita în genuchi pe treptele tronului; mai mulți leviti, cu spada în mâna, stau însirați pe de laturi.)

Arata-te, copile, demnu sânge de eroi!
 Cunosci acum, regino, pe-alu lui David herede
 Și marca junghiaturei ce 'n costa lui se vede?
 Acesta-i alu teu rege, copilul din fiulu teu,
 Joas, carele vine cu dreptu la tronulu seu.

ABNER

O ceriu!

ATHALIA, *cõtra Joas.*

Perfide!

JOAD

Eata Hebreica care 'n fine
 Il alaptã 'n pruncia, sciuta chiar de tine.
 Elu prin Josabeta de-alu teu pumnariu scapã,
 Și dumnețeu în templu viața-i conservã.
 Tesaurulu lui David, acesta, dómna, este!

ATHALIA

Și cređi să scapi copilulu cu mișelii de-aceste?
 Ostasii mei! de-acésta fantasma me scapați!

J O A D

Ostasi ai legeri sacre ! pre rege aperați !

(Fundulu teatrului se deschide. Se vede interiorulu templului și levii armați intră de tôte părțile pe scena.)

A T H A L I A

Ce vėdu eu ? o tradare ! regina blastemata !
De arme și de dușmani mă aflu 'nconjurata !

J O A D

In vanu cauți cu ochii ; nu poți de-aici scapa ;
A Domnului putere a vrutu a te 'ncurca ;
Elu ne te-a datu în mâna ; și trebui să-ți dai séma
De sângele ce 'n țera versași fōra de téma.

A T H A L I A

Ce feliu ! in ai mei ómeni curagiu n'a mai remassu !
Și tu, infame Abner, în cursa m'ai atrassu !

A B N E R

Dar Domnulu...

A T H A L I A

Acum lassa pre Domnulu teu și vina
Resbuna-mė, ingrate.

A B N E R, *aruncându-se la piciórele lui Joas.*

Pre Domnulu meu , regina...

ATHALIA

Joas! regele vostru? Mișei, nu cugetați
Că óstea mea afara vă ține 'ncongiurați?
Ostașii mei acuma îmi cauta de urme...
Ei vinu... sosescu... vai voă, resculătoare turme!

SCENA VI

ISMAEL, JOAS, JOAD, ATHALIA,
ȘI TOTI ACTORII DIN SCENA PRECEDENTA

ISMAEL, *cotra Joad*

Siniore, templulu este de dușmani curațitu;
Hebreii suntu ai noștri : străinii au fugitu.
Precum vântulu în aeru pre fumu 'lu risipesce,
A lui Dumneșeu voce pagânii îi gonesce.
La advone Leviții, poporulu adunându,
Pre alu lui Ochozias fiu rege proclamându,
Narându cum de sub paloșu scapâ elu prin minune
Și de-a lui Achab fica acuma elu dispune.
Trompeta nóstr'atunce de-odat' a resunatu :
Iar în dușmani terórea așa s'a reversatu
Ca și Madianiții sumeți cari fugira
Cand pe Gedeon singuru în fața întâlaira.
Svėrlindu arme și scuturi, ántai au disparutu
De-a rándulu Tyriani, cu modu de necređutu.

Câți va nemernici Jidovi voira să-i imite;
 Vădându însă că Domnulu unu rege le trâmite,
 Cu strigate îndata în partea lui s'au datu.
 In fine, totu de-unu spiritu poporulu inspiratu,
 Mueri, bătrâni, copiii, acumu se mbrațișeđa;
 Pre Dumneđu și rege toți bine-cuvintēja :
 Toți cânta pe-alu lui Davidu fiu dintre morți eșitu,
 Iar alu lui Baal idolu cetatea l'a sdrobitu;
 Mathan, ucissu în templu, în sângele lui jace.

ATHALIA

O Dumneđu teribilu! invins'ai!... acum, pace!
 Așa, vėdu, Joas este! nu potu a mă 'nșela;
 Cunoscu locul în care pussessemu a-lu junghia;
 Eu vėdu pe Ochozias în portu și în mișcare;
 Vėdu sângele acela ce face-a mea turbare.
 David, David triumfa; Achab este distrussu;
 O nendurate Dómne, tu tóte le-ai condussu!
 Tu ai facutu ca mintea-mi să fia-așa 'neurcata
 In câtu să credu că lesne puteamu fi resbunata;
 Candmila 'n alu meu sufletu pentr'un copilu simțindu,
 Cand sete de tesauri în inima nutrindu,
 N'amu datu la focu și prada cum trebuia a face.
 Domnésca dar, o Dómne, regele teu în pace!
 Și, ca să se 'nsemneđu acum domnia sa,
 Să faca alu seu paloșu în sėnu'mi a-lu baga!

Dar eata ce urare murindu facu pentru tine :
 Ce dicu eu de urare! eu speru, și-a crede-mi vine,
 Că obositu de legea-ți, rebelu la jugulu teu,
 Fidelu sângelui care în vine i-amu pusu eu,
 Asemenatu cu moșulu și cu alu seu parinte,
 Acestu fiu alu lui David, elu va-apuca 'nainte
 A-ți profana altarulu și chiaru a resbuna
 Pe-Achab, pe-Athalia, și pe strămoșa sa.

(Athalia ese, levitiu o urmêda.)

J O A D

Să fia scós' afara din templu de îndata;
 Sânțenia nu trebui să fia profanata.
 Duceți-ve voi, preoți, coci voi sunteți chemați
 Alu morțiloru regi sânge cu-alu ei să resbunați.
 Și daca vr'unu nemernicu aru vrea a o protege,
 Cutedatórea cêrta cuțitulu s'o deslege.

SCENA VII

JOAS, JOAD, JOSABETA, ABNER,
 ȘI TOȚI ACTORII DIN SCENA PRECEDENTA.

J O A S, *coboritu depre tronul.*

O Dómne, care asta-ți veđi catu suntu de'ntristatu,
 Abate de la mine blastemulu ce mi-a datu;

Și nu suferi, Dómne, ca să se împlinésca!
Cându te-ar uita pe tine, Joas să nu traésca.

J O A D, *contra Levii*

Chiamati aici poporul spre a putea vedea
Pre regele, și'n mâna credința să-i redea!
Să mergem toți să facem, cu rușele în gura,
Intre Jacob și Domnulu o noua legatura;
Ori ce errori funeste din noi să lepadăm,
Și 'n noue juraminte de elu să ne legăm
Tu, Abner, reiați locul pe lângă alu teu rege.

SCENA VIII

UNU LEVITU, JOAS, JOAD,
ȘI TOȚI ACTORII DIN SCENA PRECEDENTA.

J O A D, *contra Levitu,*

Luatu-și-au pedépsa muierea for' de lege?

LEVITULU

Crușimele ei tóte cu viața le-a spalatu.
Jerusalimulu, asta-đi de jugulu ei scapatu,
Cu bucuria mare o vede implantata
In sângele ei negru.

J O A D

Teribila resplata

A crimelor ei trebui, o rege, a te'nvața
Ca nici o data'n viața tu să nu poți uita
Că regii au în ceriuri unu jude prea cu minte
Tiranulu o pedépsa, și-orfanulu unu parinte.

F I N E

VERIFICAT
2007